

Návrhový a evidenční list nemateriálního statku tradiční lidové kultury
k zápisu do Krajského seznamu nemateriálních statků
tradiční lidové kultury hlavního města Prahy

A. IDENTIFIKACE NAVRHOVANÉHO STATKU

1. Název statku navrhovaného k zápisu do Seznamu:

OBCE BARÁČNICKÉ NA ÚZEMÍ HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

2. Periodicita projevu statku:

Baráčnické obce na území hlavního města Prahy působí kontinuálně od roku 1880 a jejich aktivita je celoroční. Dle svých možností pořádají vlastní akce, zpravidla taneční zábavy. Počet členů, věková struktura a materiální zázemí velmi ovlivňují aktivitu jednotlivých obcí. Podle stavu obce a míry jejího veřejného působení, resp. zájmu příslušné městské části o spolupráci s obcí, členové participují na organizaci místního kulturního života, v některých městských částech výrazně (např. Hrnčíře, Horní Měcholupy, Uhříněves).

Místní muzeum v Uhříněvsi ve své stálé expozici věnuje prostor i představení historie místních baráčníků. Některé doklady působení baráčnických obcí vlastní ve svých sbírkách Muzeum hlavního města Prahy.

3. Stručný popis statku:¹

První baráčnický spolek s názvem „Svobodná obec baráčníků“ byl založen jako stolní společnost 7. listopadu 1873 v Kolíně. Jméno spolku vzniklo od názvu hostince U Šleitrů, kterému se lidově říkalo "Baráček" (zbořen 1880). Hlavní podíl na založení baráčnické obce se přičítá Vilému Jindřichu Jankemu (1850-1886), který také požádal o úřední povolení k činnosti spolkové. Toto povolení obdrželi baráčníci v následujícím roce 1874. K dalším významným zakladatelským osobnostem patřili Pavel Fišer a Václav Veletovský. V roce 1895 obec vypracovala regulace, do té doby se řídila tzv. Domovským řádem.

Myšlenka zrozená v Baráčku se ujala a v roce 1880 vznikla první obdobná společnost v Praze-Dejvicích, po ní v roce 1882 obec pod názvem Baráčnická hradčanští a postupně další obce v dalších částech Prahy. Teprve posléze se hnutí rozšířilo do celých Čech. V roce 1895 existovalo 32 obcí, z nich většina v Praze. Při pohledu do Pražského spolkového katastru zjistíme, že v každé městské části v době rozkvětu existovalo několik baráčnických obcí.

Velký ohlas měli baráčníci se svou expozicí Staré rychty na Národopisné výstavě československé v roce 1895, kde vznikla myšlenka prospěšnosti vzájemné spolupráce a koordinace baráčnické činnosti. To byl podnět ke vzniku Veleobce baráčníků pro země koruny české, která získala povolení k činnosti 19. 3. 1897, pod vedením prvního rychtáře Petra Vavřince Gutha. V roce 1902 byla založena první župa (sdružení obcí) a následovaly další. Dnes jsou obce rozděleny do 22 žup, 6 obcí existuje samostatně mimo župní systém. Mezi lety 1928 a 1949 došlo dočasně k rozdělení baráčnického ústředí na Veleobec a Velkou obec.

Baráčníci byli od počátku spolkem nepolitickým. Baráčnické obce spojovaly v sobě účely dobročinné a podpůrné s cíli zábavními, vzdělávacími a obecně vlasteneckými. Především zásluhou Petra Gutha, jehož jméno se vyskytuje v názvech mnoha obcí dodnes, se stalo jednou z hlavních náplní baráčnictva oživování starých českých zvyků a obyčejů, vycházející a inspirované odbornou prací kulturního historika a etnografa Čeňka Zírta. Významné bylo dobročinné působení baráčníků – spolupráce s Maticí školskou či zejména s Jednotou pošumavskou. V roce 1906 postavili baráčníci na své náklady českou menšinovou školu v Pláni Věžovate a angažovali se při podpoře české menšiny, zejména ve Vitorazsku.

Rozkvět baráčnické činnosti nastal zvláště v 90. letech 19. století a poté znovu na přelomu 20. a 30. let 20. století. V 50. letech k dosavadní náplni přibýly socialistické závazky (sběr, brigády). Baráčnické spolky přežily všechny převraty včetně komunistického režimu, který jim jako nepolitickému spolku umožnil další

¹ Stručný popis statku obsahuje vlastní popis statku, stupeň autenticity, historický přehled vývoje statku, popis jeho funkcí, užité materiály a technologie apod.

fungování výměnou za loajalitu. Podle baráčníků nebylo v tomto období možné zakládat nové obce, pouze udržovat již existující.

Zatímco na Moravě se baráčnická činnost rozvíjet nezačala, nemálo významné bylo rozšíření baráčnických obcí mezi krajany ve Vídni či Spojených státech amerických.

Již z formulace účelu spolku dle spolkových stanov je jasně patrný vztah baráčníků k tradiční lidové kultuře. Baráčníci se zavazují mimo jiné prohlubovat lásku k vlasti, pěstovat staročeské zvyky a obyčeje, udržovat a rozšiřovat národní kroje a folklor, podporovat podniky veřejně prospěšné, národní, vlastenecké a dobročinné. Těmto zásadám odpovídá jak zájmová činnost spolku, tak spolková organizace, specifická hierarchie spolkových funkcí i používání spolkových krojů.

4. Zeměpisná lokalizace výskytu statku:²

Baráčnické obce v minulosti existovaly snad ve všech částech města a bylo jich mnoho. Protože se jednalo o společnosti stolní, tj. vázané k místu svého vzniku a schůzek, bylo v jednotlivých čtvrtích baráčnických obcí i několik. V současnosti nalezneme činné baráčnické obce v těchto pražských částech:

Horní Měcholupy

Hradčany

Hrnčíře

Karlín

Letná

Libeň II

Malá Strana

Praha I a V (Staré Město - Josefov)

Radlice

Roztyly

Řeporyje

Smíchov

Uhřetěves

Vinoř

Žižkov

5. Identifikace nositele statku:

a) je-li jím fyzická osoba:

Jméno a příjmení:

Datum narození:

Adresa trvalého pobytu:

Korespondenční adresa:

Telefon:

E-mail:

Souhlas nositele statku se zpracováním osobních, příp. citlivých údajů o nositeli statku:³

Nositel statku ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů

a) dává souhlas hlavnímu městu Praze - Magistrátu hlavního města Prahy a Muzeu hlavního města Prahy jako správci a zpracovatelům dat se zpracováním osobních údajů, příp. citlivých údajů, pro potřeby zpracování a posouzení nominace, případné vedení údajů v evidenci kulturních statků zařazených do Seznamu a s využitím těchto dat pro potřeby dokumentace a redokumentace statku,

b) dává souhlas Magistrátu hlavního města Prahy a Muzeu hlavního města Prahy jako správci a

² Kraj (kraje), okres (okresy), obec (obce), část obce. Pokud se statek vyskytuje na území více států, je třeba je výslovně uvést.

³ Osobním údajem je ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, myšlena jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitého subjektu údajů. Zpracováním osobních údajů pak jakákoliv operace nebo soustava operací, které správce nebo zpracovatel údajů systematicky provádějí s osobními údaji, a to automatizovaně nebo jinými prostředky. Zpracováním osobních údajů se rozumí zejména shromažďování, ukládání na nosiče informací, zpřístupňování, úprava nebo pozměňování, vyhledávání, používání, předávání, šíření, zveřejňování, uchovávání, výměna, třídění nebo kombinování, blokování a likvidace. Citlivým údajem je pak takový osobní údaj vypovídající o národnostním, rasovém nebo etnickém původu, politických postojích, členství v odborových organizacích, náboženství a filozofickém přesvědčení, odsouzení za trestný čin, zdravotním stavu a sexuálním životě subjektu údajů a genetický údaj subjektu údajů.

*zpracovatelům dat se zveřejněním jména a příjmení při prezentaci tohoto statku v souvislosti se Seznamem.
Datum a podpis:*

b) je-li jím právnická osoba:

Jméno/název: Obec baráčníků Horní Měcholupy

Sídlo (adresa): Boloňská 310, 109 00 Praha 15 – Horní Měcholupy

Identifikační číslo: 00441724

Statutární orgán: Miloslav Rýdl, rychtář obce

Kontaktní telefon: [redacted]

Kontaktní e-mail: [redacted]

b) je-li jím právnická osoba:

Jméno/název: Obec baráčníků Petr Guth Hradčany

Sídlo (adresa): Praha 1 - Hradčany

Identifikační číslo: 00441104

Statutární orgán: Josef Kocábek, rychtář obce

Kontaktní telefon: [redacted]

Kontaktní e-mail: [redacted]

b) je-li jím právnická osoba:

Jméno/název: Obec baráčníků Hrnčíře

Sídlo (adresa): Praha 4 - Hrnčíře

Identifikační číslo: 00441350

Statutární orgán: Jiřina Pospíšilová, rychtářka obce

Kontaktní telefon: [redacted]

Kontaktní e-mail: [redacted]

b) je-li jím právnická osoba:

Jméno/název: Obec baráčníků Karlín

Sídlo (adresa): Praha - Karlín

Identifikační číslo: 00441619

Statutární orgán: Jana Gabryšová, rychtářka obce

Kontaktní telefon: [redacted]

Kontaktní e-mail: [redacted]

b) je-li jím právnická osoba:

Jméno/název: Obec baráčníků Letná

Sídlo (adresa): Praha - Letná

Identifikační číslo: 00441554

Statutární orgán: Jaroslava Štěpánková, rychtářka obce

Kontaktní telefon: [redacted]

Kontaktní e-mail: [redacted]

b) je-li jím právnická osoba:

Jméno/název: Obec baráčníků Libeň II

Sídlo (adresa): Praha 8 - Libeň

Identifikační číslo: 00441601

Statutární orgán: Marta Štičková, rychtářka obce

Kontaktní telefon: [redacted]

Kontaktní e-mail: [redacted]

b) je-li jím právnická osoba:

Jméno/název: Obec baráčníků Malostranských

Sídlo (adresa): Tržiště 22, 110 00 Praha 1 – Malá Strana

Identifikační číslo: 00441112

Statutární orgán: Pavel Horák, rychtář obce

Kontaktní telefon: [redacted]

Kontaktní e-mail: [redacted]

b) je-li jím právnická osoba:

<p><i>Jméno/název:</i> Obec baráčníků Praha I-V <i>Sídlo (adresa):</i> Karoliny Světlé 320/21, 110 00 Praha 1 – Staré Město <i>Identifikační číslo:</i> 00441121 <i>Statutární orgán:</i> Pavel Klíma, rychtář obce <i>Kontaktní telefon:</i> [redacted] <i>Kontaktní e-mail:</i> [redacted]</p>
<p>b) je-li jím právnická osoba: <i>Jméno/název:</i> Obec baráčníků Radlice <i>Sídlo (adresa):</i> Praha 5 - Radlice <i>Identifikační číslo:</i> 00441384 <i>Statutární orgán:</i> Eva Kulhavá, rychtářka obce <i>Kontaktní telefon:</i> [redacted] <i>Kontaktní e-mail:</i> [redacted]</p>
<p>b) je-li jím právnická osoba: <i>Jméno/název:</i> Obec baráčníků Roztyly <i>Sídlo (adresa):</i> Praha 4 - Roztyly <i>Identifikační číslo:</i> 00441309 <i>Statutární orgán:</i> Tomáš Sedláček, rychtář obce <i>Kontaktní telefon:</i> [redacted] <i>Kontaktní e-mail:</i> [redacted]</p>
<p>b) je-li jím právnická osoba: <i>Jméno/název:</i> Obec baráčníků Řeporyje <i>Sídlo (adresa):</i> Libečkova 198/5, 155 00 Praha 5 – Řeporyje <i>Identifikační číslo:</i> 00441431 <i>Statutární orgán:</i> Jaroslav Svoboda, rychtář obce <i>Kontaktní telefon:</i> [redacted] <i>Kontaktní e-mail:</i> [redacted]</p>
<p>b) je-li jím právnická osoba: <i>Jméno/název:</i> Obec baráčníků Petr Guth Smíchov <i>Sídlo (adresa):</i> K vodojemu 12, 150 00 Praha 5 - Smíchov <i>Identifikační číslo:</i> 00441406 <i>Statutární orgán:</i> Oldřich Kouřimský, rychtář obce <i>Kontaktní telefon:</i> [redacted] <i>Kontaktní e-mail:</i> [redacted]</p>
<p>b) je-li jím právnická osoba: <i>Jméno/název:</i> Obec baráčníků Uhříněves <i>Sídlo (adresa):</i> Praha - Uhříněves <i>Identifikační číslo:</i> 00441783 <i>Statutární orgán:</i> Julie Podrázská, rychtářka obce <i>Kontaktní telefon:</i> [redacted] <i>Kontaktní e-mail:</i> [redacted]</p>
<p>b) je-li jím právnická osoba: <i>Jméno/název:</i> Obec baráčníků Vinoř <i>Sídlo (adresa):</i> Praha - Vinoř <i>Identifikační číslo:</i> 00441716 <i>Statutární orgán:</i> Dana Kudlová, rychtářka obce <i>Kontaktní telefon:</i> [redacted] <i>Kontaktní e-mail:</i> [redacted]</p>
<p>b) je-li jím právnická osoba:</p>

Jméno/název: Obec baráčníků Krakonoš Žižkov
Sídlo (adresa): Praha 3 - Žižkov
Identifikační číslo: 00441201
Statutární orgán: Miluška Zemanová, rychtářka obce
Kontaktní telefon: [redacted]
Kontaktní e-mail: [redacted]

b) je-li jím právnická osoba:
Jméno/název: Veleobec sdružených obcí baráčníků
Sídlo (adresa): Tržiště 555/23, 118 00 Praha 1 – Malá Strana
Identifikační číslo: 00443654
Statutární orgán: Jaroslav Proček, 1. místorychtář Veleobce a zastupující rychtář Veleobce
Kontaktní telefon: [redacted]
Kontaktní e-mail: [redacted]

6. Souhlas nositele/nositelů statku s periodickou redokumentací:

Nositel/nositelé statku souhlasí s periodickou redokumentací statku prováděnou Muzeem hlavního města Prahy zpravidla jednou za pět let. Svým podpisem se zavazuje/zavazují, že pokud dojde k jakýmkoliv změnám v identifikačních údajích uvedených v bodě 5, neprodleně tuto skutečnost ohlásí Magistrátu hlavního města Prahy a Muzeu hlavního města Prahy.

Datum a podpis:

OB Horní Měcholupy

Miloslav Rýdl, rychtář obce.....

Miloslav Rýdl 3.10.2013

OB Hradčany

Josef Kocábek, rychtář obce.....

Josef Kocábek 3.10.2013

OB Hrnčiče

Jiřina Pospíšilová, rychtářka obce.....

Pospíšilová Jiřina 3.10.2013

OB Karlín

Jana Gabryšová, rychtářka obce.....

Gabryšová Jana 3.10.2013

OB Letná

Jaroslava Štěpánková, rychtářka obce.....

Štěpánková Jar. 3.10.2013

OB Libeň II

Marta Štičková, rychtářka obce.....

Štičková Marta 3.10.2013

OB Malostranských

Pavel Horák, rychtář obce.....

Horák Pavel 3.10.2013

OB Praha I a V (Staré Město - Josefov)

Pavel Klíma, rychtář obce.....

Klíma Pavel 3.10.2013

OB Radlice

Eva Kulhavá, rychtářka obce.....

Kulhavá Eva 3.10.2013

OB Roztyly
Tomáš Sedláček, rychtář obce..... *Tomáš Sedláček* 3.10.2013

OB Řeporyje
Jaroslav Svoboda, rychtář obce..... *Jaroslav Svoboda* 3.10.2013

OB Smíchov
Oldřich Kouřimský, rychtář obce..... *Oldřich Kouřimský* 3.10.2013

OB Uhříněves
Julie Podrázská, rychtářka obce..... *Julie Podrázská* 3.10.2013

OB Vínohř
Dana Kudlová, rychtářka obce..... *Dana Kudlová* 3.10.2013

OB Žižkov
Miluška Zemanová, rychtářka obce..... *Miluška Zemanová* 3.10.2013

Veleobec sdružených obcí baráčníků
Jaroslav Proček, 1. místorychtář Veleobce a zastupující rychtář Veleobce.....

..... *Jaroslav Proček* 3.10.2013

<p>7. Autor statku, je-li znám:</p> <p><i>Jméno a příjmení:</i> <i>Datum narození:</i> <i>Adresa trvalého pobytu:</i> <i>Korespondenční adresa:</i> <i>Telefon:</i> <i>E-mail:</i></p> <p>Souhlas autora statku se zpracováním osobních, příp. citlivých údajů o autorovi statku:⁴ <i>Autor statku ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů</i> <i>a) dává souhlas hlavnímu městu Praze - Magistrátu hlavního města Prahy a Muzeu hlavního města Prahy jako správciům a zpracovatelům dat se zpracováním osobních údajů, příp. citlivých údajů, pro potřeby zpracování a posouzení nominace, případně vedení údajů v evidenci kulturních statků zařazených do Seznamu a s využitím těchto dat pro potřeby dokumentace a redokumentace statku,</i> <i>b) dává souhlas hlavnímu městu Praze - Magistrátu hlavního města Prahy a Muzeu hlavního města Prahy jako správciům a zpracovatelům dat se zveřejněním jména a příjmení při prezentaci tohoto statku v souvislosti se Seznamem.</i> <i>Datum a podpis:</i></p>
<p>8. Souhlas autora statku s užitím statku pro účely vedení Seznamu a jeho zveřejnění:</p> <p><i>Autor statku souhlasí s užitím statku pro účely vedení Seznamu a jeho zveřejnění.</i> <i>Datum a podpis:</i></p>
<p>9. Časové zařazení statku:</p> <p>Období 2. poloviny 19. století sehrálo důležitou úlohu v emancipaci českého národa. Na této emancipaci se významně podílely měšťanské vrstvy, jejichž organizovaná aktivita se projevovala ve vzkvétající spolkové činnosti. Baráčnické obce, zakládané v Praze od 80. let 19. století, svým širokým působením ovlivňovaly a do jisté míry určovaly podobu českého vlastenectví, zejména v období svého velkého rozkvetu v 90. letech 19. století a posléze na přelomu 20. a 30. let 20. století. Dnešní baráčnické obce přímo a kontinuálně navazují na 140 let dlouhou tradici své existence.</p>
<p>10. Taxonomické zařazení statku:</p> <p>Baráčnické obce můžeme vidět ve dvou hlavních kontextech. Zaprvé jako živoucí doklad spolkové činnosti, vycházející svým pojetím z měšťanské kultury Prahy 19. století. Fenomen spolkovnictví, způsobu dobrovolného sdružování v občanské společnosti, je pro české země vysoce typický a lze jej označit i za středoevropské specifikum. Zvláště ve městech se jednalo o důležitý prvek vytváření sociálních vazeb (na úkor vazeb primárních). Baráčnické obce uchovávají zakonzervovanou tradici spolku z doby jeho počátků. Druhou linií, kterou je možno sledovat v souvislosti s činností baráčníků je pro ně tak výrazná manifestace vlastenectví, spojená s fenomenem folklorismu, starším termínem svérázového hnutí (tedy využití a adaptace prvků lidové kultury v nepůvodních podmínkách). Spolky obecně sehrály v 19. století mimořádnou úlohu v masovém rozvoji národnostně české kultury, baráčníci však svým přihlášením se k dědictví tradiční české lidové kultury a svou snahou o obnovu lidových zvyků a obyčejů, používáním svérázu a krojů a zároveň svým masovým rozšířením tento proces podpořili. Dodnes ve spolku nedošlo k výraznému přeformulování pojetí národních specifik, svou činností baráčníci šíří spolkové ideje a prvky folklorismu v duchu svých zakladatelů.</p>
<p>11. Objektivní faktory ohrožující statek, pokud existují:</p> <p>Faktory obecné - je potřeba zmínit obecné společenské determinanty, které ovlivňují možnost rozvoje či udržování živých regionálních tradic. Je to především vysoká míra migrace, která způsobuje, že pro velice výraznou skupinu obyvatel hlavního města nejsou místní tradice prioritním a přirozeným způsobem ukotvení identity. Tato situace je logickým následkem společenského vývoje evropských metropolí, mezi které Praha patří. Přesto je nepopiratelné, že pro integraci přistěhovalců je důležité se s místní tradicí seznámit a mít tak možnost ji, respektive hodnoty s ní spojené, akceptovat či přijmout. Obecně ohrožující faktory souvisejí se současným životním stylem, organizací privátního a veřejného životního prostoru apod.</p> <p>Faktory specifické – na základě výzkumu bylo zjištěno, že konkrétním ohrožením činnosti pražských baráčnických obcí je vysoký průměrný věk jejich členů, a tedy logické postupné oslabování členské základny. S tím souvisejí další překážky v možném rozvoji spolkové činnosti. Nedostatkem mladšího a</p>

⁴ Viz poznámka č. 11.

aktivního členstva trpí například propagace a veřejná prezentace baráčnictva. Baráčníci ve své většině nevyužívají možností, které v tomto smyslu poskytují moderní komunikační prostředky, zejména internet. Mezi veřejností vládne jen zcela mlhavá představa o existenci a činnosti baráčníků. To zpětně ovlivňuje i možnosti nábory nových členů, kteří by případně měli o ctění tradic v národním duchu zájem.

12. Záchranná opatření na eliminaci rizik zániku statku, existují-li tato rizika:

Zatímco ohrožující faktory obecné nelze pro jejich povahu na regionální úrovni ovlivňovat, vytčené faktory specifické je možno pozitivně formovat. Jak je patrné na příkladu některých aktivních obcí, jež obnovily svou činnost nebo dokázaly přitáhnout i mladší členstvo (Horní Měcholupy, Roztyly, Smíchov), má i dnes baráčnická myšlenka schopnost obyvatele Prahy oslovit a zapojit do lokálního života. Proto se jeví jako účelné pražské baráčnické obce podporovat, ať už vhodně cílenou dotační politikou či spoluprací na větší propagaci obcí a jejich akcí. Zapsání obcí do Krajského seznamu by mohlo přispět k jejich veřejné prezentaci a tím snad i k zachování jejich aktivit a existence.

13. Prameny, literatura a odkazy na dokumentační materiál, který není přímou přílohou tohoto listu:

Čtyřicet roků vlastenecko-dobročinné práce baráčníků „Petr Guth“ na Smíchově. 1893-1933. Příležitostný tisk. (MMP H0128268)

Pamětní kniha baráčníků českých vydaná komitétem pro postavení staré rychty na Národopisné výstavě československé. Beneš, E.(sest.). Praha, Komitét pro postavení staré rychty na Národopisné výstavě československé 1895.

Sdružená Obec baráčníků „Jana Žižky z Trocnova“ v Uhříněvsi. In: Uhříněves a okolí. Historie a současnost městské části. Praha, Maroli 2003.

SOUKUP, A. Vznik a působení čl. baráčnictva. Praha, Veleobec sdružených obcí baráčnických, 1936. 2. vyd.

ŠPITÁLSKÝ, J. Československé baráčnictvo. Praha, Veleobec čl. baráčníků, 1926.

Periodika:

Český baráčník. List hájící zájmy českého baráčnictva. Praha, Grund a Svatoň, 1897-1911.

Za stará práva. Věstník organisovaného Baráčnictva v zemích koruny České. Praha, Všeobecné sdružení obcí baráčnických, 1912-1923.

Československý Baráčník. Věstník organisovaného Baráčnictva republiky Československé. Praha, Veleobec sdružených obcí Baráčnických, 1924-1939.

Baráčník. Věstník sdruženého Baráčnictva. Praha, Veleobec sdružených obcí baráčníků, 1939-1945.

Československý Baráčník. Věstník sdruženého Baráčnictva. Praha, Veleobec sdružených obcí baráčníků, 1945-1952.

Český baráčník. List hájící zájmy Baráčnictva sdruženého ve Velké Obci Baráčnické Jana Žižky z Trocnova v republice Československé se sídlem v Praze. Praha, Velká obec baráčníků, 1929-1949.

Český baráčník. Praha, Veleobec sdružených obcí baráčníků se sídlem v Praze pro svoji interní potřebu.

Zpravodaj OB „Petr Guth“ Smíchov. Praha, OB „Petr Guth“ Smíchov pro svoji vnitřní potřebu, 2013-.

B. ZDŮVODNĚNÍ KANDIDATURY

Hlavní podmínky pro zapsání statku do Seznamu, jejichž splnění musí být popsáno pro každou z těchto podmínek zvlášť, jsou mimo jiné:

Statek je

- a) *dosud živý a má i v současnosti svou sociální a kulturní funkci a*
- b) *je součástí nemateriálního kulturního dědictví tak, jak je definováno v bodě 2 Metodického pokynu MKČR č. j. MK 70223 /2012 – ORNK*
- c) *je vysoce autentický a*
- d) *je předáván z generace na generaci*
- e) *je unikátní z hlediska ojedinělosti svědectví, které statek nese, a to zejména z pohledu historie, etnologie, kulturní antropologie aj. příbuzných společenských věd, a to v rámci souboru jevů (viz taxonomické zařazení statku v oddíle A tohoto dokumentu), k němuž statek náleží, a*
- f) *je vysoce reprezentativní pro soubor jevů (viz taxonomické zařazení statku v oddíle A tohoto dokumentu), k nimž náleží, v rámci regionu, nebo v celém státě, pokud je tento soubor jevů rozšířen po celém jeho území.*

Dále statek:

- g) *je vysoce reprezentativní ve vztahu ke společenstvím nebo jiným nositelům statku, zejména z hlediska jejich historické, sociální a kulturní identity a*
- h) *je navržen k zápisu na Seznam na základě účasti společenství nebo jiných skupin, popřípadě dotčených osob nebo jiných nositelů daného statku a s jejich svobodným, předběžným a poučeným souhlasem, který musí být doložen.*

a) Proces vývoje české společnosti a prostředí Prahy jako evropské metropole proměňuje a oddaluje tradiční hodnoty spojené s pojmy národa, češství apod. Významný faktor v tomto procesu tvoří vysoká míra migrace. Necelá polovina populace města pochází z jiných regionů republiky a mezi nimi nezanedbatelné procento tvoří imigranti z různých koutů světa. Zachování a nabídnutí určité lokální a národní identity a uchování historické kontinuity posiluje pocity patriotismu a umožňuje i nově přichozím pochopit a eventuelně přijmout hodnoty místní společnosti. Rovněž krátkodobí návštěvníci města vyhledávají místní specifika a pražský genius loci. Ten tvoří nejen budovy a památky, ale neméně též nehmotné prvky lokální kultury.

Spolek baráčníků, jako svého druhu a ve své době nejrozšířenější spolek, patří k historii centrální Prahy i jejích okrajových částí. Baráčníci dodnes nepřehodnotili ideály pravého vlastenectví a konzervovali pojetí národa v duchu národního obrození. Přestože většina baráčnických obcí nemá vůbec (!) žádnou propagaci, nalézají k nim tu a tam cestu i mladší lidé, které baráčnická myšlenka a spojení s tradicí oslovuje. Je tedy zřejmé, že i dnes mají baráčnické zásady svou přitažlivost.

b) Sdružování je jedním z univerzálních lidských projevů a sociální kultura, způsoby sdružování, vytváření sociálních sítí a jejich dopad, jsou velice významnými součástmi existence jednotlivých lidských společenství. Dle bodu 4.1. Metodiky identifikace a dokumentace tradiční lidové kultury v ČR „Tematika spolků a společenských organizací... je začleněna do oddílu nemateriální kultury. (Spolky) jsou primárně spjaty s životem obyvatel měst, odkud se následně šířily do vesnického prostředí“. Spolky hrály mimořádnou úlohu při etablování národnostně české kultury a jejich význam pro národnostně české městské prostředí nelze pominout. Baráčnické obce se široce angažovaly v podpoře vlastenectví zejména v 90. letech 19. století a znovu pak v období první republiky, na přelomu 20. a 30. let 20. století. Obce se účastnily či přímo organizovaly řadu lidových komunitních zvyklostí, obřadů a slavnostních událostí v Praze a jejích částech.

c) Sociální komunikace prochází v současnosti prudkými změnami. Již samotnou formu dobrovolného spolkového sdružování tak můžeme považovat za autentickou a zároveň konzervativní. V případě baráčníků je navíc tato autenticita spojena s dlouhou historickou tradicí, která nalézá své sebevyjádření v dodržování spolkových rituálů a původních projevů spolkové příslušnosti a spolkového zaměření. Viz F 1. 1. Podrobný popis statku.

d) Baráčnické spolky byly zakládány od 2. poloviny 19. století a po celou dobu svého působení posilovaly vlastenectví jako lásku k národu a jeho kulturnímu dědictví. V tomto duchu byly vychovány generace dětí (nejen) baráčníků a některé z nich se v dospělosti samy začaly aktivně angažovat v baráčnické činnosti. Členy spolku dodnes spojuje konzervativní pojetí vlastenectví a zájem o tradice české lidové kultury a národního obrození.

e) Kulturně-historický přínos baráčnického hnutí je nepopiratelný. Z hlediska etnologie je zajímavé zejména čerpání baráčníků z české lidové kultury a národního odkazu. Debaty o zavedení „českého národního kroje“, zvláštního městského šatu, který by manifestoval národní příslušnost a navazoval na tradice českého (či slovanského) venkovského oděvu, se vynořovaly v české společnosti od roku 1848. Názory na jeho podoby a způsoby využití prvků lidového oděvu procházely určitým vývojem, přičemž se projevovaly snahy o usměrňování ze strany čelných představitelů vlasteneckého života (Výbor pro národní kroje slovanské, vzorníky národního vyšívání apod.). Jednotný národní kroj však nikdy obecného rozšíření nedošel, vždy pouze dočasně bylo v oblibě nošení jednotlivých oděvních součástí. Baráčníci si v národním stylu navrhli svůj spolkový stejnokroj, zvaný „svéráz“, s výrazným vyšíváním v národních barvách a dodnes jej při slavnostních příležitostech vedle původních krojů běžně používají (viz F. 1. 1. Podrobný popis statku).

Baráčnické obce se neprofilují pouze vztahem k českému lidovému, resp. národnímu oděvu, ale i navazováním na historické tradice, jak je zřejmé ze samotné struktury spolku, z jeho stanov, spolkové etiky, zaměření spolkové činnosti (tj. mimo jiné udržování lidových zvyků) a spolkové reprezentace (viz F. 1. 1. Podrobný popis statku).

f) Přestože první baráčnický spolek vznikl v Kolíně, pražské obce nesou zásluhu o masové rozšíření baráčnických ideálů do dalších koutů Čech. Dnes můžeme pražské baráčnické obce vidět jako pozůstatek kdysi bohatého spolkového života v Praze. Vzhledem k vývoji pražské aglomerace v průběhu 20. století, ale zejména vlivem společenských procesů v posledních ca 60. letech, se sociokulturní hodnota jevů, jež přirozeně a autenticky navazují na historickou zkušenost Pražanů minulých generací, stává nezastupitelnou. Baráčnická propagace prvků tradiční lidové kultury v podobě svérázu a střežení tohoto kulturního odkazu našich předků, kteří usilovně hledali způsoby vyjádření svého češství, nemá u nás v současnosti obdoby.

g) Baráčnictví je možno nazvat manifestací češství a možností se i v dnešní době konfrontovat s jeho kořeny sahajícími do 19. století. V rámci regionu hlavního města se v případě baráčnické činnosti jedná o unikátní jev, kterému se však díky omezeným možnostem nepočetného spolku nedostává patřičného zájmu. Hlavní město Praha by mohlo těžit z přítomnosti a činnosti baráčníků na svém území jako jednoho z prvků formulace své historické a kulturní identity a při své prezentaci.

h) Pražské baráčnické obce spolupracují při dokumentaci a souhlasí se zápisem do Krajského seznamu a toto na příslušném místě návrhového listu stvrzují podpisem svého statutárního zástupce.

Čestné prohlášení navrhovatele:

Prohlašuji, že všechny údaje, které jsem výše uvedl, jsou pravdivé a úplné a beru na vědomí, že uvedení údajů nepravdivých anebo neúplných je důvodem k vyřazení statku z Krajského seznamu. Zavazuji se, že v případě zápisu statku do Krajského seznamu jsem povinen Regionálnímu odbornému pracovišti poskytnout veškerá nezbytná data a součinnost pro redokumentaci statku a že jejich neposkytnutí může být důvodem k označení statku za ohrožený, případně za zaniklý.

Datum: 29.5.2015

Jméno a příjmení statutárního orgánu navrhovatele: ZUZANA STRNADOVÁ,

Podpis: *Z. Strnadová*

ředitelka

Otisk razítka:

Souhlas se zveřejněním údajů

Navrhovatel souhlasí se zveřejněním nominační dokumentace

včetně osobních údajů – s výjimkou osobních údajů
(nehodící se škrtněte)

Datum: 29.5.2015

Podpis: *Z. Strnadová*

Otisk razítka:

C. SCHVALOVACÍ DOLOŽKA

Statek k zápisu do Seznamu navrhl:

Jméno či název navrhovatele a datum předložení návrhu:

Muzeum hlavního města Prahy - Regionální odborné pracoviště pro péči o tradiční lidovou kulturu, Mgr. Jana Viktorínová

Podpis:

29. 3. 2013

Datum doručení návrhu Regionálnímu odbornému pracovišti pro péči o tradiční lidovou kulturu:---

Číslo jednací:---

Pořadové číslo návrhu: 2/2013

Nominaci posoudila z odborného hlediska odborná komise ve složení:

Instituce člena odborné komise _____ Jméno, příjmení

Muzeum hlavního města Prahy _____ Mgr. Pavla Státníková

Muzeum hlavního města Prahy _____ Mgr. Tomáš Dvořák

Muzeum hlavního města Prahy _____ Mgr. Jana Viktorínová

Muzeum hlavního města Prahy _____ Mgr. Jana Bělová, Ph.D.

Hlavní město Praha - Magistrát hl. m. Prahy _____ Mgr. Jaroslav Šimon

Doporučení odborné komise k zápisu statku do seznamu:

Doporučení odborné komise k zápisu statku do seznamu:

Na základě předložené dokumentace statku komise doporučuje zápis baráčnických obcí na území hlavního města Prahy do Krajského seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury.

Poměr hlasů: 5 členů pro návrh, 0 členů proti.

Podpisy členů odborné komise:

Pavla Státníková

P. Dvořák

Tomáš Dvořák

Dvořák

Jana Bělová

Bělová

Jaroslav Šimon

Šimon

Jana Viktorínová

J. Viktorínová

9. 10. 2013

Souhlas Odboru kultury, zahraničních vztahů a cestovního ruchu MHMP se zápisem:

Datum souhlasu Odboru kultury, zahraničních vztahů a cestovního ruchu MHMP se zápisem statku do Krajského seznamu:

Číslo jednací:

861990/2015

Odpovědná osoba: Mgr. František Cipro

Podpis odpovědné osoby:

29. 5. 2015

Souhlasem odboru kultury, zahraničních vztahů a cestovního ruchu MHMP je návrhový list považován za list evidenční.

Datum zápisu statku do Krajského seznamu:

29. 5. 2015

Pořadové číslo statku v Krajském seznamu:

2/2015

D. REDOKUMENTACE STATKU

Údaje o periodické redokumentaci statku:

Datum:

Nález:

Návrh nápravných opatření:

Datum:

Nález:

Návrh nápravných opatření:

Datum:

Nález:

Návrh nápravných opatření:

Doporučení odborné komise s označením statku za ohrožený:

Datum posledního šetření (redokumentace) statku:

Nález:

Návrh nápravných opatření a datum nejbližší kontroly statku:

Datum a podpis členů odborné komise:

Datum označení statku v Seznamu za ohrožený:

Doporučení odborné komise k výmazu označení statku za ohrožený:

Datum posledního šetření (redokumentace) statku:

Nález:

Návrh dalších nápravných opatření, bude-li jich třeba:

Datum a podpis členů odborné komise:

Datum výmazu označení statku v Seznamu za ohrožený:

Doporučení odborné komise k označení statku za zaniklý:

Datum posledního šetření:

Nález:

Datum a podpis členů odborné komise:

Souhlas Rady hlavního města Prahy s označením statku za zaniklý:

Číslo jednací:

Datum:

Podpis odpovědné osoby:

Datum označení statku v Seznamu za zaniklý:

E. ZMĚNA NOSITELE/NOSITELŮ STATKU

Změna nositele statku:

a) je-li jím fyzická osoba:

Jméno a příjmení:

Datum narození:

Adresa trvalého pobytu:

Korespondenční adresa:

Telefon:

E-mail:

Souhlas nového nositele/nových nositelů statku se zpracováním osobních, příp. citlivých údajů o nositeli statku:⁵

Nositel statku ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů

a) dává souhlas hlavnímu městu Praze -Magistrátu hlavního města Prahy a Muzeu hlavního města Prahy jako správciům a zpracovatelům dat se zpracováním osobních údajů, příp. citlivých údajů, pro potřeby zpracování a posouzení nominace, případně vedení údajů v evidenci kulturních statků zařazených do Seznamu a s využitím těchto dat pro potřeby dokumentace a redokumentace statku,

b) dává souhlas hlavnímu městu Praze - Magistrátu hlavního města Prahy a Muzeu hlavního města Prahy jako správciům a zpracovatelům dat se zveřejněním jména a příjmení při prezentaci tohoto statku v souvislosti se Seznamem.

Datum a podpis:

b) je-li jím právnická osoba:

Jméno/název:

Sídlo (adresa):

Identifikační číslo:

Statutární orgán:

Kontaktní telefon:

Kontaktní e-mail:

Souhlas nového nositele/nových nositelů statku s periodickou redokumentací:

Nositel/nositelé statku souhlasí s periodickou redokumentací statku prováděnou Muzeem hlavního města Prahy zpravidla jednou za sedm let. Svým podpisem se zavazuje/zavazují, že pokud dojde k jakýmkoliv změnám v identifikačních údajích uvedených v bodě 5, neprodleně tuto skutečnost ohlásí Magistrátu hlavního města Prahy a Muzeu hlavního města Prahy.

Datum a podpis:

⁵ Viz poznámka č. 12

F. PŘÍLOHY K ČÁSTI A, B a D

Příloha č. 1 – dokumentace statku: podrobný popis, audiovizuální dokumentace, apod.
(udělení souhlasu se zveřejněním textových nebo audiovizuálních materiálů viz příloha č. 3)

F. 1. 1. Podrobný popis statku

ORGANIZACE SPOLKU A ČLENSTVO

Terminologie jednotlivých hodnotností v organizaci baráčnické obce a jejího vedení jasně odkazuje na úmysl oživit staré české zvyky a obyčeje, zde jmenovitě na uspořádání a hierarchizaci venkovských obcí.

Členové baráčnických obcí se nazývají tetičky a sousedé a navzájem se tak oslovují. Rozlišují mezi sebou konšely (členy výboru), sousedy (členy bez funkce) a někde též mladou chasu (mládež do 18 let, která rovněž skládá řádný slib). V minulosti byli při baráčnických obcích i tzv. podruzi (čekatelé na řádné členství v případě kapacitní vyčerpání obce). Členové výboru mají funkce panímaminka (volená nejváženější členka obce, stará se o kroje), pantatínek (volený nejváženější člen obce, dbá o pořádek v obci), rychtář (předseda), místorychtář, syndik (jednatel), berní (hospodář), slídilové účtů (revizní komise), švandymistr (referent kultury), vzdělávateľ, dráb (dohlíží na pořádek v obci), ponocný, šafář (správce majetku), gratulanti (chodí svým členům gratulovat k narozeninám). Specifickými volenými funkcemi jsou též matka praporu a praporečník, který nosí prapor obce při slavnostních příležitostech. Konšelé a rychtář jsou voleni jednou za dva roky na valném zasedání. Jednou za tři měsíce probíhá tzv. slídění účtů, které provádějí slídilové, jimž berní předloží všechny účetní podklady.

Nový člen baráčnického spolku je přijímán na slavnostním sedění, kam se členové obce dostaví v krojích nebo sverázu. Rychtář, pantatínek a panímaminka ve čteném textu střídavě dají obci na vědomí úmysl přijmout nového člena a obec musí vyjádřit souhlas s tímto úmyslem. Pod heslem „ni zisk ni slávu“ nový člen skládá tzv. sousedský slib na přísežné právo. Na závěr aktu obec zazpívá baráčnickou hymnu.

Lze říci, že ve většině případů se alespoň část členstva rekrutuje z dané městské části či k ní má nějaký užší vztah (rodinné vazby apod.).

Baráčnické obce jsou zpravidla sdruženy do žup. Veleobec sdružených obcí baráčníků má v současnosti 22 žup a 6 obcí bez župy. Stejně jako jednotlivé obce, i župy a veleobec mají své konšelstvo. Pražské baráčnické obce jsou začleněny do následujících žup:

II. župa Jiřího z Poděbrad na pravém břehu Vltavy se sídlem v Praze (založena v roce 1902) – z pražských obcí OB Hrnčíře, OB Karlín, OB Krakonoš Žižkov

III. župa Mistra Jana Husí na levém břehu Vltavy se sídlem v Praze (založena 18. 3. 1903) – župa výhradně pražských obcí OB Hradčany, OB Malostranských, OB Letná, OB Radlice, OB Řeporyje, OB Smíchov

XVI. župa Karla Havlíčka Borovského se sídlem v Praze 8 (založena 29. 10. 1933) – z pražských obcí OB Libeň II, OB Vinohř

XXIV. župa Jana Žižky z Trocnova, Praha (založena 16. 1. 1949) – župa výhradně pražských obcí OB Horní Měcholupy, OB Praha I a V, OB Rožtyly, OB Uhřetěves

SPOLKOVÉ TRADICE

Sedění (sezení)

Sedění se nazývá pravidelné baráčnické zasedání, některé obce (př. OB Smíchov, XXIV. župa) dávají přednost novějšímu slovnímu tvaru „sezení“, v některých se užívá striktně označení původního. Probíhá zpravidla jednou měsíčně vyjma období letních prázdnin. Slavnostní sedění je takové, při němž se přijímá nový člen do obce nebo které se koná u příležitosti významného výročí. Kromě sedění každá obec pořádá valná zasedání - hodnotící se koná jednou ročně, volební jednou za dva roky.

Každé sedění má ustálený ritualizovaný průběh. Před vlastním začátkem šafář obejde se staročeskou poctou v ošatce všechny účastníky, kteří poděkují a dají dobrovolný příspěvek do obecní pokladny. Poté dráb (není-li, tedy určený zástupce, např. šafář) zvolá: „sousedé a tetičky, vyzývám vás k pořádku“ a ponocný (není-li, tedy zástupce) zapálí svíce. Sedění zahajuje rychtář poklepáním rychtářského práva třikrát o stůl, na kterém stojí přísežné právo, svícny a baráček. Osloví obec: „z moci práva rychtářského zahajuji toto sedění“.

V průběhu sedění dostávají slovo členové výboru konšelstva – vzdělavatel přednese příspěvek o libovolně zvoleném kulturně-historickém tématu, syndik čte zápis minulého sedění, berní shrne stav pokladny, švandymistr informuje o chystaných kulturních akcích, gratulantka pográtuluje členům, kteří slaví svátek či narozeniny a obec zazpívá oslavencům píseň Dej nám Pán Bůh zdraví. Za gratulaci dávají oslavenci dobrovolný příspěvek do obecní pokladny. Dále se řeší organizační záležitosti obce apod. Sedění ukončuje opět rychtář. Každý, kdo během sedění poprvé promluví v plén, musí začít formulí: „počestné právo, vážený rychtáři, milí sousedé a tetičky, vzácní hosté“. Při druhém a dalším vstupu do rozpravy se již nepoužívá.

Text gratulační písně Dej nám Pán Bůh

Dej nám Pán Bůh zdraví, dej

Dej nám Pán Bůh zdraví, dej

Dej nám Pán Bůh zdraví v tomto pražském kraji (varianta: v tom hrnčířském kraji)

Dej nám Pán Bůh zdraví, dej

Mnohá léta, mnohá léta, mnohá léta, ať žije (případně žijou; varianta: Dlouhá léta)

Oslovení

K baráčnickým zvyklostem patří vzájemné oslovování sousede (sousedé) a tetičko (tetičky), jakož i standardizované oslovení počestného práva a obce během sedění („Počestné právo, vážení sousedé, milé tetičky, vzácní hosté“, ev. „Počestné právo, vážený rychtáři, milí sousedé a tetičky, vzácní hosté“). Ve většině obcí oslovení při spolkové činnosti používají zcela automaticky. Za špatné oslovení během sedění se v některých obcích vybírá pokuta do domečku.

Rychta

Baráčnická rychta je domovskou sněmovní místností obce, místem, kde se obec a její konšelstvo pravidelně schází ke svým seděním i jiným akcím a kde má uschovány spolkové insignie. Většina pražských obcí dnes svou rychtu z finančních důvodů nemá, insignie jsou v takovém případě uschovány u šafáře doma. Některé obce však využívají zázemí Všebaráčnické rychty na Malé Straně, která je ve vlastnictví Veleobce sdružených obcí baráčníků (OB Hradčany, OB Karlín, OB Praha I a V, OB Malostranských). Veleobec zakoupila původní objekt rentovního domu v roce 1929 a do roku 1934 jej přestavěla do dnešní podoby. Obce, které nemají vlastní rychtu a nevyužívají Všebaráčnickou, se scházejí v některé z restaurací ve své místní části nebo ve vypůjčených místnostech.

Spolkové insignie

Spolkové symboly se těší velké vážnosti. Obce je pečlivě opatrují. Prapory a práva zaniklých obcí se snaží soustřeďovat Veleobec, v případě potřeby je propůjčuje k (dočasnému) užívání nově vzniklým obcím či obcím, které o své insignie z různých důvodů přišly (OB Smíchov, OB Malostranských). Staré prapory se pro účely nových nebo obnovených obcí přešívají.

Prapor

Spolkové prapory jsou nejcennější insignií a chloubou každé baráčnické obce. Kromě obcí má svůj prapor i každá župa a též veleobec baráčníků. Pořízení praporu je velice nákladné. Prapory jsou často ručně vyšíváné, novější mohou být vyšívány i strojově či řešeny potiskem (případ budoucího praporu OB Roztyly), a jejich ikonografie vychází ze spolkových tradic. Jako ústřední motiv se na nich objevuje především chalupa jako symbol baráčnictva a jeho idejí. Další symbolika vychází z tradičního Palackého pojetí českých dějin, obrazy i nápisy jsou holdem významným osobnostem českých dějin (Jan Žižka, Jan Hus, Jiří z Poděbrad, Karel Havlíček Borovský, Jan Amos Komenský), osobnostem, jejichž jména přijaly jednotlivé baráčnické obce.

Praporečníci nosí při slavnostních příležitostech prapory na žerdi s ozdobnou koncovkou. Prapory zdobí uvázané nápisové stuhy, které si navzájem darují jednotlivé obce či spřátelené spolky k význačným výročím. Při manipulaci s praporem používá praporečník rukavice a svou funkci manifestuje zvláštním opaskem a šerpou praporečníka.

K tradičním a prestižním spolkovým slavnostem patří již od 60. let 19. století slavnost svěcení či rozvinutí spolkového praporu. Též u baráčníků je touto slavností každý nový prapor obřadně přijat a představen veřejnosti, případně (církevně) požehnan. V upomínku na tuto událost se v minulosti vydávaly příležitostné tisky (pohlednice apod.).

Hesla

Ni zisk ni slávu – pod tímto heslem je přijímán nový člen do obce, je součástí sousedského slibu. Vyskytuje se na baráčnických praporech a stuhách, pochází původně ze sokolského prostředí.

I další, zpravidla vlastenecká hesla, mají své místo v baráčnickém diskurzu a spolkové symbolice a objevují se na praporech a stuhách (Vlastní silou (ev. Zdarem) ku předu; V jednotě je síla; Svorností a spoluprací k ochraně národa; Kdo Čech jsi věrný, baráčnickem buď; Láskou a pílí, svorností k cíli; apod.).

Rychtářské právo

Rychtářské právo je výrazem moci rychtáře obce. Rychtář jej nosí jako odznak moci při slavnostních příležitostech. Zahajuje a zakončuje s ním každé sedění obce a úder o stůl s ním zjednává pořádek v jeho průběhu.

Rychtářské právo má každá obec, župa i Veleobec. Je zpravidla bohatě vyřezávané a zdobené, symbolika, podobně jako u praporů, vychází ze spolkových tradic a pojetí historie.

Přísežné právo

Přísežné právo stojí na stole, případně leží vedle svíců při slavnostních seděních. Na toto právo skládá slib nově přijímaný člen obce. Na přísežné právo se uvažují nápisové stuhy, které obec získala darem od jiných obcí, spolků nebo institucí.

Z důvodu vloupání a zcizení baráčnických insignií však v současnosti např. malostranská obec nemá vlastní přísežné právo a používá to, které je trvale uloženo v sále Všebaráčnické rychty, kde také zasedá. Některé obce (OB Řeporyje) přísežné právo nepoužívají.

Svícny

Dva svícny se svícemi jsou součástí slavnostní výzdoby stolu při seděních. Svícny stojí po obou stranách přísežného práva. Původně se zapalovaly na každém seděním. V současnosti tento zvyk udržují jen některé obce (OB Horní Měcholupy), většina pražských obcí svíce zapaluje pouze při slavnostních seděních a valných zasedáních.

Baráček, též domeček

Baráček je malý, zpravidla dřevěný malovaný domeček, který slouží jako pokladnička, do které se vybírají pokuty. Při seděních obce stojí v čele stolu před rychtářem / rychtářkou. Pokuty se vybírají většinou za vyrušování během seděních či za použití vulgarismů, v některých obcích (Letná) též za špatné oslovení „počestného práva“ během seděních. V minulosti byly vybírány též pokuty za použití germanismů.

Staročeská pocta

Staročeskou poctou se nazývá podání chlebu se solí. Tímto způsobem jsou uvítáni všichni členové jakéhokoli seděních a stejně tak i hosté. Staročeskou poctu připravuje a roznáší šafář, zvyk je dodržován ve všech obcích s výjimkou těch, jež se scházejí v některé z místních restaurací, a kde podávání vlastního „pohoštění“ není možné (OB Smíchov, OB Radlice). Za staročeskou poctu přispěje každý malou částkou do obecní pokladny.

Baráčnický spolkový kroj svéráz a Česká Mařenka

Svérázem baráčníci nazývají svůj spolkový stejnokroj. Nejen názvem, ale i podobou navazuje na tzv. svéráz ve smyslu svérázového hnutí, jež se snažilo vyzdvihnout určitých aspektů lidové kultury povzbudit a definovat český národ v polovině 19. století. Dobové výzvy k manifestaci češství prostřednictvím specificky českého, národního oděvu vedly ke snahám o vytvoření „národního kroje“ poprvé v roce 1848. V této době se uplatnil např. typ čepice Poděbradky, kterou dodnes baráčníci používají jako součást svého spolkového oděvu. Výrazně se svéráz uplatnil ve výšivkách, které zčásti převzaly, ovšem v upravené podobě a barevnosti, motiviku lidových výšivek (rostlinné motivy, růžové květy, granátová jablka).

Mužský svéráz se skládá z bílé košile vyšíváné na límci, přednicích a manžetách „národním vzorem“ v národních barvách červené a modré, z tmavých (černých) kalhot, koženého pásu s přezkou OB a černých bot. Pod límcem mají muži uvázanou červenou stuhu, jejíž konce splývají. Namísto košile lze použít vyšívánu náprsenku bez uvázané stuhy. V některých obcích (např. Karlín, Hradčany, Vínor) používají muži přes košile i vínové nebo tmavé vesty. Ze starých vyobrazení je patrné, že původně byly součástí spolkového kroje ještě kabátce zvané čamary, za první republiky nosili muži přes svérázovou košili i pánské sako. Důležitým doplňkem mužského svérázu je čepice typu Poděbradka s kožešinovým lemováním a ozdobným pírkem. Barva čepic, jejich kožešinového lemu a používání vestiček obec od obce variuje.

Ženský svéráz charakterizuje bílá rozhalenková blůza s krátkým rukávem a s vyšíváním ornamentem v „národním stylu“ a v národních barvách (červené a modré) na límci, předním středu a lemu rukávů. Halenku doplňuje tmavá (černá) hladká sukně, punčochy tělové barvy a tmavé (černé) boty.

Nákladnějším a vzácnějším ženským ustrojením je spolkový kroj, zvaný Mařenka nebo také Česká Mařenka. Jedná se o oděv vycházející z inscenační tradice Smetanovy Prodané nevěsty. Skládá se z bílé bíle vyšíváné halenky s naškrobenými do předloktí našasenými širokými rukávy a bíle vyšíváním neširokým krejzlíkem. Přes halenku se nosí sametová šněrovačka, sukně dosahuje délky do půli lýtek, je široká našasená a přepásána bílou bíle nebo v národních barvách vyšívanou zástěrou. Ke kroji patří silnější červené punčochy a černé střevíce na nízkém podpatku. Výrazné je použití měkkého bílého čepce s naškrobenou tzv. holubičkou. Čepce i holubičku zdobí bílé vyšívání, ev. štykování (strojové vyšívání v pruzích).

Výrobu svérázu, košil a halenek, zadává Veleobec hromadně a jednotlivé obce si je u ní zakupují. Mařenky se zpravidla dědí, výjimečně podomácku nově šijí. OB Smíchov plánuje pořízení většího počtu Mařenek na podzim 2013. Pražští baráčníci používají převážně svéráz, méně Mařenku. V krojích či svérázech se účastní slavnostních a valných zasedání, v některých obcích i zábav, pohřbů a veřejných akcí. Baráčníci však mohou používat, pokud mají možnost, i původní české kroje. Kroje a Mařenky požívají větší úcty než svéráz a v průvodech jsou řazeny více dopředu.

Dráb a ponocný mají zvláštní nákladné kostýmy, pražské obce je však nevlastní, pouze Veleobec.

Odznak

Odznak s reliefním baráčkem používají baráčníci na spolkových akcích v případě, že jsou v civilu či mají, např. v zimním období, přes kroj či svéráz svrchní oděv. Připíná se na klopu. Obce používají jednotný odznak, který zakupují na Veleobci.

Májka

Májka je svátečně ozdobený stromek či věnec nošený ve slavnostních průvodech (k výročí založení apod.). Májku nese mladý muž, na jejím vrcholu jsou uvázané stuhy a jejich konce paprskovitě rozprostřeny nesou mladé dívky nebo děti. Tento zvyk dnešní pražské baráčnické obce opouštějí, především z důvodu nedostatku členstva a zejména mladého členstva. Ze starých fotografií víme, že v průvodech pražských baráčnicků se májky běžně vyskytovaly. Nastrojenou májku vlastnili, uchovávali a používali letenští baráčníci, naposledy ještě ke 115. výročí svého založení (2008), poté jim byla bohužel spolu s jinými předměty zcizena. Májku stále uchovává baráčnická obec v Hrnčířích, která ji v průvodu nosí při obzvláště slavnostních příležitostech, naposledy k 70. výročí založení, k 80. výročí v roce 2014 ji plánuje vystrojiti též.

Logo, znak obce, razítka

OB Smíchov si nechala vytvořit nové logo. Moderní logo používá v elektronické komunikaci, na tiskovinách, je vyšito na novém praporu. Ostatní obce specifické logo nemají. Znak se objevuje na razítkách – obce i župy disponují kulatými razítky s vyobrazením chalupy a názvem obce, župy nebo Veleobce.

Česká beseda

Baráčníci udržují tradici tancování tzv. České besedy, společenského tance, který se v 19. století stal symbolem českého národního uvědomění. Název je odvozen od českých vlasteneckých zábav v měšťanském prostředí 2. poloviny 19. století. Česká beseda je souborem celkem 10 českých lidových tanců. Ty se v průběhu tančení střídají a jsou choreograficky upraveny jako čtverylka (pro čtyři páry). Beseda byla vytvořena z podnětu Jana Nerudy, který ji osobně tancoval při jejím prvním uvedení v roce 1862, jejími autory byli taneční mistr K. Link a hudební skladatel F. Heller.

Baráčníci tančí Českou besedu na různých zábavách či folklorních vystoupeních. V rámci oslav 140 let baráčnictva v Kolíně v červnu 2013 Česká beseda na náměstí zakončila slavnostní průvod městem.

Hymna

Za původní baráčnickou hymnu („Hymnus Baráčnikus“) je v Pamětní knize baráčnicků českých v roce 1895 udávána píseň, kterou složil zakladatel nejstarší kolínské baráčnické obce Vilém Jindřich Janke a která zároveň dokládá humor a zábavnou složku, přítomnou při zakládání prvních obcí. „Když se 'Barák'dá do smíchu, půl světa se chytá břichu“. V roce 1936 publikoval tehdejší rychtář Veleobce Antonín Soukup jako „Baráčnickou hymnu“ zcela jinou, vlasteneckou a sentimentální píseň, která koresponduje s baráčnickým mýtem o chudých chaloupkách. Současnou nekodifikovanou hymnou je píseň „Baráčník být“, jejíž původ

není spolehlivě doložen. Je zřejmé, že písňová tvorba baráčníků byla značně variabilní a s dobou se měnila. Baráčnických písní existuje mnoho, v praxi se však při zpěvu příliš neuplatňují, výjimku tvoří právě hymna. Ta se zpívá v pozoru na slavnostních a výročních seděních (někde na každém sedění, např. OB VINOŘ) a v jejím závěru při slovech „spojme se...“ se přítomní chytí za ruce, utvoří tak kruh a spojené ruce zvedají. Některé mimopražské obce používají jako svou hymnu píseň „Ta naše písnička česká“.

Text písně Baráčník být

*Baráčník být – to má je slast,
milovat vždy svou drahou vlast.
Já rád vždy dám, co mého jest,
bych zachoval svých předků čest.
Ty Čechy mé, vlast předrahá, jest
Baráčníků otčina.
Ty Čechy mé, vlast předrahá, jest
Baráčníků otčina.*

*Úkol náš jest čestným vždy být,
vždy darovat, kde nutno jest.
By rád vždy Čech tu v Čechách žil,
by blahobyt vždy u nás byl.
Ty Čechy mé, vlast předrahá,
jest Baráčníků otčina.
Nuž spojme se v železný kruh,
při dobrých srdcích stojí Bůh.*

Baráčnický mýtus

Pojmenování baráčníků, jak výše uvedeno, se odvozuje od lidového pojmenování kolínské hospody, ve které byl první spolek tohoto druhu ustaven. Postupem doby se však objevila další možná vysvětlení názvu baráčníků. Oblíbeným mýtem je, že jméno spolek přijal jako vyjádření vztahu k nejhudším lidovým vrstvám a zároveň jako upomínku, že právě tyto vrstvy se zasloužily o uchování českého jazyka. Tento mýtus ovšem šířili i sami baráčníci, např. v období první republiky. Druhým veřejně rozšířeným mýtem, vysvětlujícím název obcí baráčnických je, že se jedná o sdružení usedlých měšťanů, tedy vlastníků domů v obci. Tento mýtus přetrvává u pražské veřejnosti dodnes. Třetím mýtem, vázaným ke vzniku názvu baráčníků, je tvrzení, že spolek založil český vlastenec doby obrozenecké Josef Barák.

PŘEHLED PRAŽSKÝCH BARÁČNICKÝCH OBCÍ

Nejstaršími pražskými baráčnickými obcemi byly Stará česká obec Řehtáčkovice v Dejvicích (1880), Hradčany (1882), Bubeneč u Prahy (1885), Staré Město (1885), Vysočany (1891), Břevnov (1892), Vršovice (1893), Smíchov (1893), Žižkov I a Žižkov II (1893), Nové Město (1893), Letná (1893), Holešovice – Bubny (1893), Malá Strana (1893), Košíře (1893), Nusle I (1894), Žižkov III (1894), Královské Vinohrady (1894), Pankrác (1894), Karlín (1894), Michle (1894), Břevnov – Tejnka (1894), Stodůlky (1895), Libeň (1895), Nusle II (1895), Michle (1896) atd.

V současnosti udržují činnost tyto obce (chronologicky podle data založení):

Hradčany - Vlastenecko-dobročinná sdružená obec Baráčníků „Petr Guth“ na staroslavných Hradčanech – tato (po obci Řehtáčkovice) první řádná baráčnická obec v Praze a okolí byla založena roku 1882 v hostinci U Zlaté koruny č.p. 122 na Pohořelci na podnět Jindřicha Miňovského. Prvním rychtářem byl Bedřich Müller, později se rychtářem stala velká postava českého baráčnictva Petr Vavřinec Guth. Obec se nepodílela na přípravě expozice na Národopisné výstavě československé v roce 1895 a zřejmě v těchto letech byla její činnost v útlumu, neboť se nedostala do přepisu evidence Pražského spolkového katastru, ponovu byla zapsána až v roce 1926. Dle sdělení obce k faktickému přerušení činnosti nedošlo, tomu odpovídají i zmínky v periodickém tisku z let 1899-1906.

Obec má aktuálně 22 členů (14 žen, 8 mužů) v průměrném věku 74 let (nejstarší člen 86 let, nejmladší 25 let), převažují důchodci. <http://www.hradcany.estranky.cz/>

Letná – Vlastenecko-dobročinná sdružená obec baráčníků Antonín Soukup Letná

Za datum založení obce se uvádí 27. 4. 1893. Prvním rychtářem byl Antonín Nedvídek. Při obci působil dramatický soubor a v letech 1956 - 1970 také taneční soubor. Obec měla rychtu v Kamenické ulici, která byla stylově zařízena malovaným nábytkem. V současné době rychtu nemá, zasedá na Všebaráčnické rychtě. V důsledku vloupání přišla obec o své historické insignie, kromě praporu z roku 1896 a rychtářského práva taktéž z konce 19. století.

V současnosti má obec 31 členů (4 muže, 21 žen) v průměrném věku kolem 50 let (nejstarší 70, nejmladší 18). Městská část nemá zájem o spolupráci s obcí, proto se obec neúčastní akcí pořádaných městskou částí

Smíchov - Vlastenecko-dobročinná sdružená obec baráčníků „Petr Guth“ Smíchov

7. května 1893 v hostinci Austria padlo rozhodnutí o založení dobročinného spolku. Dne 20. 5. 1893 se konala v hostinci U Holubů ustavující schůze spolku „Baráčníci smíchovští“ pod vedením výrazné osobnosti baráčnického hnutí Petra Vavřince Gutha. Prvním rychtářem byl zvolen Antonín Laube. Při obci zřízen odbor dramatický a bohatá knihovna. 7. 5. 1894 konána první valná hromada U Lva, kde byly přijaty úředně schválené stanovy. 10. 7. 1895 se 80 krojovaných členů se třemi selskými jezdci účastnilo průvodu na Národopisnou výstavu. V roce 1896 se obec účastnila otevření školy v Pláni Věžováté. Po Guthově smrti (1908) jím založená obec přijala jeho jméno, ve 2. polovině 20. století pak upadla do klidu. Zachoval se historický prapor z roku 1952. K obnovení smíchovského spolku došlo 2. 2. 2013 a nový prapor, který si obec nechala vyrobit, bude slavnostně rozvinut na podzim 2013. Obec v současnosti nemá rychtu, sedění se konají v restauraci U sv. Anny.

Obec má aktuálně 23 členů (11 žen, 12 mužů) v průměrném věku 45 let (nejstarší člen 78 let, nejmladší 26 let), socioprofesionální zařazení členů je velmi pestré (právník, podnikatel, učitel, ekonom, zedník, malíř, číšník, prodavačka, asistentka, řidič, kapitán lodi, důchodci atd.). Obec vydává pro vlastní potřebu časopis Zpravodaj OB „Petr Guth“ Smíchov.

www.baracnicismichov.wgz.cz

Malá Strana – Obec baráčníků malostranských

Stolová společnost „Baráčníci malostranští“ byla založena v polovině října 1893 v hostinci U tří červených růží a existuje kontinuálně dodnes. Prvním rychtářem byl zvolen Vojta Němeček. Do roku 1994 měla obec vlastní rychtu U lužického semináře 9 na Malé Straně, nyní je bez rychty a využívá prostory Všebaráčnické rychty. Obec má vlastní prapor. Rychtářské právo i jiné insignie byly obci odcizeny, nechala si zhotovit kopii původního rychtářského práva, ostatní (přísežné právo a baráček) používá ze společného majetku veleobce na Všebaráčnické rychtě.

Obec má aktuálně 9 členů (5 žen, 4 muže) v průměrném věku 60 let (nejstarší člen 79 let, nejmladší 35 let), převažují důchodci.

Praha I a V (Staré Město a Josefov) – Obec baráčníků Praha I a V Jana Žižky z Trocnova

Obec vznikla v roce 1922 odštěpením od starší obce josefovské (spojené se Starým Městem, 1885), jak odrážel i její původní název. Vlastenecko-dobročinná sdružená obec baráčníků josefovských se roku 1925 přejmenovala na Obec baráčníků Praha I a V Jana Žižky z Trocnova. Svůj prapor rozvinula v roce 1932, jeho kmotrou byla Čechoameričanka Anežka Jondlová. Raritou obce je malý příspěvek, zvaný „na košťátko“, za který se nakupují suroviny pro společné pohoštění.

Obec za svou domovskou rychtu považuje Všebaráčnickou rychtu na Malé Straně, kde pořádá všechna svá sedění a zábavy, a kde má uloženy své insignie.

Obec má aktuálně 25 členů (18 žen, 7 mužů) v průměrném věku 67 let (nejstarší člen 90 let, nejmladší 31 let), převažují důchodci.

<http://www.obpraha1-5.estranky.cz/>

Žižkov – Vlastenecko-dobročinná sdružená obec baráčníků Krakonoš Žižkov

Na Žižkově existovaly již v roce 1895 2 baráčnické obce. OB Krakonoš však byla založena roku 1923 v restauraci U myslivce, 3. 4. 1923 se konalo první sedění a bylo zvoleno konšelstvo. Obec podpořila českou školu v severním pohraničí a od jejího ředitele obdržela darem sošku Krakonoše. Podle ní nese své jméno.

Obec má aktuálně pouze 3 členy (ženy) v průměrném věku 74 let (nejstarší člen 92 let, nejmladší 65 let), důchodkyně.

Řeporyje - Vlastenecko-dobročinná sdružená obec baráčníků Řeporyje

Obec byla založena v roce 28. 7. 1929, zhruba mezi lety 1939-1945 byla uvedena do klidu. Obec nemá vlastní rychtu.

Obec má aktuálně 27 členů (19 žen, 8 mužů) v průměrném věku 77 let (nejstarší člen 88 let, nejmladší 59 let), převažují důchodci. Vzhledem k vysokému věku se členové účastní jen malého počtu akcí, zpravidla pouze zábav, které sama obec organizuje.

Karlín – Vlastenecko-dobročinná sdružená obec baráčníků Jana Žižky z Trocnova Praha Karlín

V Karlíně existovala první baráčnická obec (Vitoraz) od roku 1896. Baráčnická obec Jana Žižky z Trocnova byla založena 6. 12. 1931 při valném sedění ve Starokarlínské pivnici, mezi baráčníky zvané U bryndala Josífka nebo zkráceně též U Josífka. Prvním rychtářem byl J. Dvořák. Obec v současnosti nemá vlastní rychtu, sedění i zábavy pořádá ve Všebaráčnické rychtě na Malé Straně.

Obec má aktuálně 27 členů (16 žen, 11 mužů) v průměrném věku 63 let (nejstarší člen 79 let, nejmladší 34 let) a v pestrém socioprofesionálním složení (dělníci, úředníci, učitelé, inženýři, dnes převažují důchodci).

<http://www.obkarlin.net>

Vinoř – Vlastenecko-dobročinná obec baráčníků Jana Amose Komenského ve Vinoři

Obec byla založena 28. 6. 1932 a existuje kontinuálně dodnes. Prvním rychtářem byl Václav Holý. Největší spolkovou slavností bylo rozvinutí praporu v roce 1957. Při obci v minulosti působil ochotnický soubor, dnes je zde taneční kroužek, který pěstuje tradici České besedy.

Obec je v místě aktivní a účastní se akcí městské části. Obec má aktuálně 48 členů (39 žen, 9 mužů) v průměrném věku 77 let (nejstarší člen 92 let, nejmladší 34 let), převažují důchodkyně.

Hrnčíře – Vlastenecko-dobročinná sdružená obec baráčníků Petr Guth v Hrnčířích

Obec byla založena na podzim roku 1934 a bez přerušení existuje dodnes. Prvním rychtářem byl Ludvík Dolejšek. Prapor byl vysvěcen roku 1937. Jako rychta sloužil obci původně hostinec U Fáberů, po roce 1990 si upravili jako rychtu zpustlou hasičskou zbrojnicí. Její kompletní rekonstrukci provedl úřad MČ v roce 2006 a dnes slouží jako místní zájmové centrum. Obec spolupracuje s městskou částí a v současnosti by se ráda zaměřila na práci s místními dětmi a přijetí mladé chasy.

V dobách největší slávy měla obec 50 členů, v současnosti 35 členů (23 žen, 12 mužů) v průměrném věku 65 let (nejstarší člen 83 let, nejmladší 57 let), převažují důchodci.

www.baraenickarychtahrncire.cz

Horní Měcholupy – Obec baráčníků Horní Měcholupy

Baráčnická obec v Horních Měcholupech vznikla v roce 1937, svou činnost však v roce 1974 přerušila. 7. listopadu 2011 došlo k obnovení její činnosti. Za rychtu v minulých letech sloužila restaurace U Čouků, v současnosti se obec schází v místním klubu Varta.

Obec je v místě velmi aktivní, spolupracuje s Úřadem městské části a účastní se lokálních akcí. Obec má aktuálně 89 členů (z toho 9 členů mladé chasy, ženy a muži v rovnovážném poměru) v průměrném věku 54 let (nejstarší člen 82 let, nejmladší 8 let), převažují důchodci.

<http://www.obpraha15.estranky.cz>

Radlice – Vlastenecko-dobročinná sdružená obec baráčníků v Radlicích

Baráčnický spolek v Radlicích byl založen 13. 10. 1907, působí v místě bez přerušení. Prapor rozvinul v roce 1929. V minulosti měl zřízenou rychtu v jednom z radlických domů, kterou kvůli vlastnickým vztahům opustil. Dnes se schází na pravidelných seděních v restauraci U sv. Anny.

Obec má aktuálně 31 členů (16 žen, 11 mužů) v průměrném věku ca 60 let (nejstarší člen 78 let, nejmladší 26 let), převažují důchodci a manuálně pracující.

Libeň II – Obec baráčníků Libeň II

Založení obce není spolehlivě doloženo. V Libni vznikl první baráčnický spolek v roce 1895. Obec baráčníků Libeň II byla podle existence pamětní knihy založena ca v letech 1947 či 1948, dle spolkového katastru by bylo možno přiřadit pro rok 1947 vznik I. Vlastenecko-dobročinné obce baráčníků Jana Žižky z Trocnova (ovšem s tímto názvem). Obec nemá rychtu, sedění koná v restauraci NaKorábě a zábavy z důvodu nízkého počtu členů nepořádá. Libeňský prapor je ve velmi špatném stavu a je uložen na Veleobci.

Obec má aktuálně 9 členů (7 žen, 2 muže) v průměrném věku ca 70 let (nejstarší člen 84 let, nejmladší 57 let), převažují důchodci.

Uhříněves – Vlastenecko-dobročinná sdružená obec baráčníků Uhříněves

Obec byla založena 25. 10. 1947, pojmenovala se na paměť Jana Žižky z Trocnova. Prvním rychtářem byl zvolen Jaroslav Padevět. Členové obce zpočátku schůzovali v místních hostincích, od 60. let pak v dřevěném domku v zahradě vedle cukrovaru, který si zařídili jako rychtu i se sálem a vymalovali výjevy z českých dějin. Domek sloužil do roku 2002, poté byl stržen z důvodu nové výstavby. V současné době obec nemá svou rychtu, hostuje v místním Muzeu Uhříněves na Novém náměstí a tam koná pravidelná sedění.

Obec je v místě velmi aktivní a účastní se akcí městské části. Obec má aktuálně 14 členů (žen) v průměrném věku 64 let (nejstarší člen 83 let, nejmladší 52 let), převažují důchodkyně.

<http://baracniciuhrineves.wgz.cz/>

Roztyly – Obec baráčníků Roztyly

Původní baráčnická obec v Roztylech byla podle spolkového katastru (XI/856) založena roku 1930, v průběhu času však zanikla. Myšlenka na zřízení zcela nové obce vznikla v červnu 2008, k založení pak došlo v lednu 2009, kdy 9 zakládajících členů složilo slib do rukou župního rychtáře. Obec nemá svou rychtu, schází se v restauraci Svaté peklo, kde však není plně spokojena. Obec Roztyly zatím nemá prapor, nechá si jej vyrobit ve druhé polovině roku 2013, z finančních důvodů však nikoli vyšívaný, nýbrž tištěný.

Obec má aktuálně 14 členů (5 žen, 9 mužů) v průměrném věku 63 let (nejstarší člen 81 let, nejmladší 48 let), převažují důchodci.

<http://www.obroztyly.estranky.cz/>

SPOLKOVÉ AKTIVITY

V minulosti pražské baráčnické obce výrazně ovlivňovaly kulturní život jednotlivých městských částí, zvláště pořádáním masopustních, velikonočních, václavských či posvícenských krojovaných zábav, Staročeských májů, mikulášských besídek, vánočních nadílek a slavnostních průvodů k různým příležitostem. Charakteristické bylo dobročinné působení, baráčníci z výtěžků svých akcí nebo ze sbírek zvelebovali své obce a život v nich, přispívali chudým, zejména dětem, a podporovali českou národní menšinu v oblastech německého osídlení. V Hrnčífích postavili ze svých prostředků nejen jeviště pro provozování divadelních představení, ale též budovu mateřské školky (1948).

V současnosti každá obec pořádá jednou až třikrát ročně taneční zábavu, a to buď přímo ve své městské části (např. Staročeská václavská zábava OB Uhříněves, OB Roztyly, OB Horní Měcholupy, OB Hrnčíše) nebo na Všebaráčnické rychtě na Malé Straně. K zajištění některých zábav se spojuje více obcí dohromady, zpravidla župa (župní plesy), konají se též na Všebaráčnické rychtě. Vedle běžných tanečních zábav pořádají některé obce maškarní bály (OB Karlín) či další aktivity podle svých možností. Pro své členy organizují všechny obce poznávací zájezdy a výlety na místa historicky významná. Velmi působivé jsou baráčnické krojované průvody k výročním oslavám vzniku spolku, které se ovšem z finančních důvodů již v Praze nekonají. Oslavy 140 let vzniku baráčnictva proběhly 22. 6. 2013 v Kolíně.

Baráčnické obce pravidelně přijímají účast na akcích Folklorního sdružení ČR (Moravský ples, Pošumavský věneček, Celonárodní krojový ples), na Šibřinkách Sokola Pražského, akcích Českého svazu bojovníků za svobodu, akcích Československé obce legionářské, Společnosti Antonína Švehly či na různých folklorních akcích v regionu. Některé obce se prezentují na setkáních neziskových organizací (OB Smíchov).

Přítomnost baráčníků je obohacením kulturního života jednotlivých částí. Některé aktivnější obce se účastní oslav státních svátků a výročí ve své lokalitě. Podílejí se na organizaci místních poutí (v Uhříněvsi např. věnují výnos z prodeje pouťových koláčů na restaurování místního kostela), zúčastňují se pietních aktů a shromáždění u příležitosti výročí významných osobností nebo historických událostí, jak v rámci celé Prahy, tak v jednotlivých lokalitách (T. G. Masaryk, A. Švehla, Mistr Jan Hus, uctění památky 27 popravených českých pánů apod.), někde též vítání občánků. Baráčnické obce si vedou pamětní knihy / kroniky, ve kterých dokumentují své aktivity, ale rovněž dění ve svých lokalitách.

Jako v minulosti i dnes baráčníci přispívají na dobročinné účely, vedle zřizování a údržby pomníků v poslední době např. sbírkami mezi členstvem na povodňové škody.

F. 1. 2. Obrazové přílohy – Výběrová dokumentace pražských baráčeknických obcí

Obr. 1 Průvod Veleobce baráčekníků na Karlově mostě 14. července 1936; Zdroj: Press photo 1936. MMP H0100758-001

press photo service praha II, jungmannova 41

Obr. 2 Prapor OB Hrnčíře, vysvěcený roku 1937. Líc. Uprostřed rodný domek Josefa Jungmanna. Foto Jana Viktorínová 2013

Obr. 3 Prapor OB Praha I-V z roku 1932. Líc. Foto Jana Viktorínová 2013

Obr. 4 Prapor OB Praha I-V z roku 1932. Rub. Foto Jana Viktorínová 2013

Obr. 5 Prapor OB Řeponyje z roku 1936. Líc. Zdroj: OB Řeponyje

Obr. 6 Prapor OB Řeponyje z roku 1936. Rub. Zdroj: OB Řeponyje

Obr. 7 Prapor OB Karlín. Líc. Foto Jana Viktorínová 2013

Obr. 8 Praporečník s praporem OB Karlín. Rub. Praporečník s šerpou, opaskem, rukavicemi. Foto Jana Viktorínová 2013

Obr. 9 Prapor OB Vnoř. Rub. Foto Jana Viktorínová 2013

Obr. 10 Prapor OB Vnoř. Líc. Foto Jana Viktorínová 2013

Obr. 11 Prapor OB Uhříněves. Líc. Foto Jana Viktorínová 2013

Obr. 12 Prapor OB Uhříněves. Rub. Foto Jana Viktorínová 2013

Obr. 13 Prapor OB malostranských z roku 1959 s vyobrazením školy v Pláni věžovaté. Rub. Zdroj: OB malostranských

Obr. 14 Prapor OB malostranských z roku 1959. Líc. Zdroj: OB malostranských

Obr. 15 Prapor OB Hradčany z roku 1932. Líc. Foto Jana Viktorínová 2013

Obr. 16 Prapor OB Hradčany. Rub. Foto Jana Viktorínová 2013

Obr. 17 Prapor nově obnovené OB Petr Guth Smíchov z roku 2013 s logem obce. Líc. Foto Jana Viktorínová 2013

Obr. 18 Prapor nově obnovené OB Petr Guth Smíchov z roku 2013. Rub. Foto Jana Viktorínová 2013

Obr. 19 Prapor III. župy Mistra Jana Husi na levém břehu Vltavy se sídlem v Praze (OB Hradčany, Malostranských, Letná, Radlice, Řeporyje, Smíchov). Líc. Foto Jana Viktorínová 2013

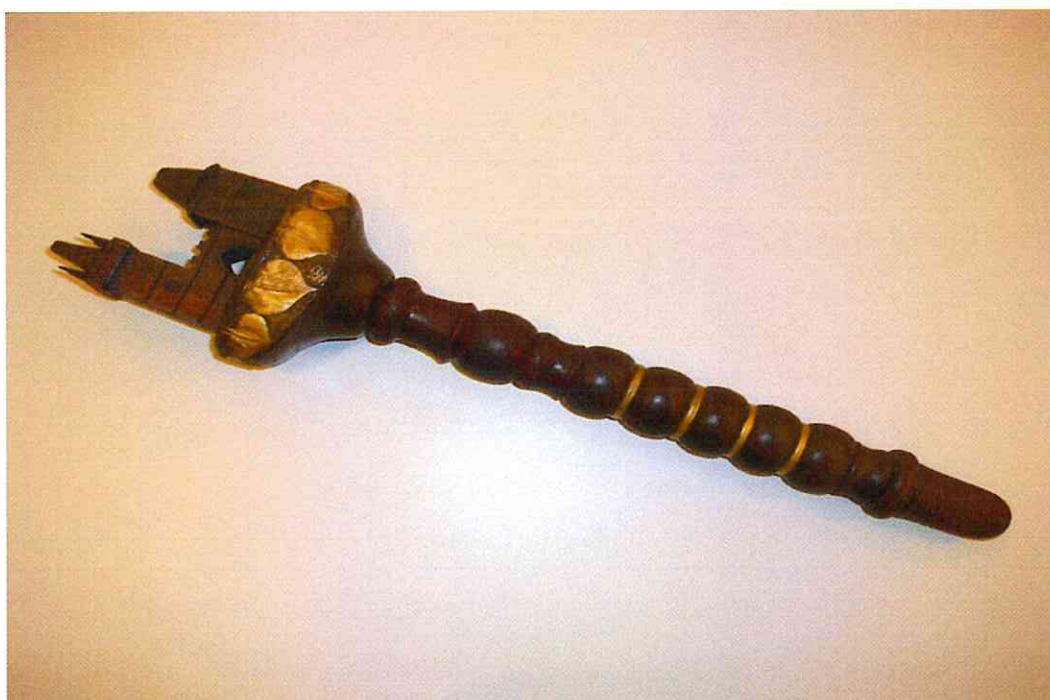
Obr. 20 Prapor III. župy. Rub. Foto Jana Viktorínová 2013

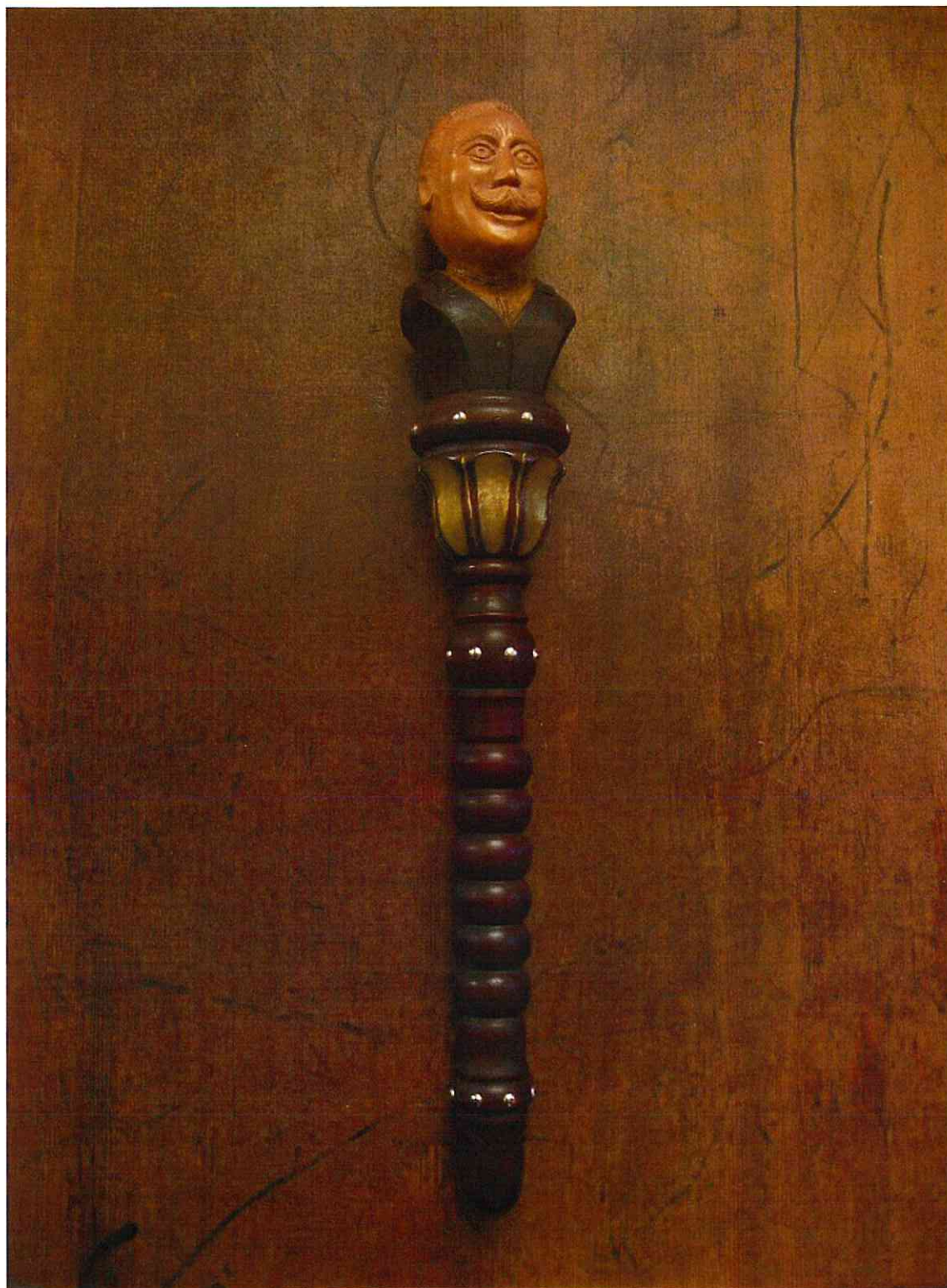
Obr. 21 Rychtářské právo OB Praha I-V s motivem Jana Žižky, datováno na štítku 1932. Foto Jana Viktorínová 2013

Obr. 22 Rychtářské právo OB Malostranských s motivem malostranských mosteckých věží. Kopie původního zcizeného rychtářského práva. Zdroj: OB malostranských

Obr. 23 Rychtářské právo OB Hradčany s vyřezávanou hlavou Petra Vavřince Gutha, velké postavy pražského baráčnického hnutí. Foto Jana Viktorínová 2013

Obr. 24 Přísežné právo OB Praha I – V. Foto Jana Viktorínová 2013

Obr. 25 Skládání sousedského slibu na přísežné právo. OB Uhříněves. Foto Jana Viktorínová 2013

Obr. 26 Domeček OB Řeporyje. Zdroj: OB Řeporyje

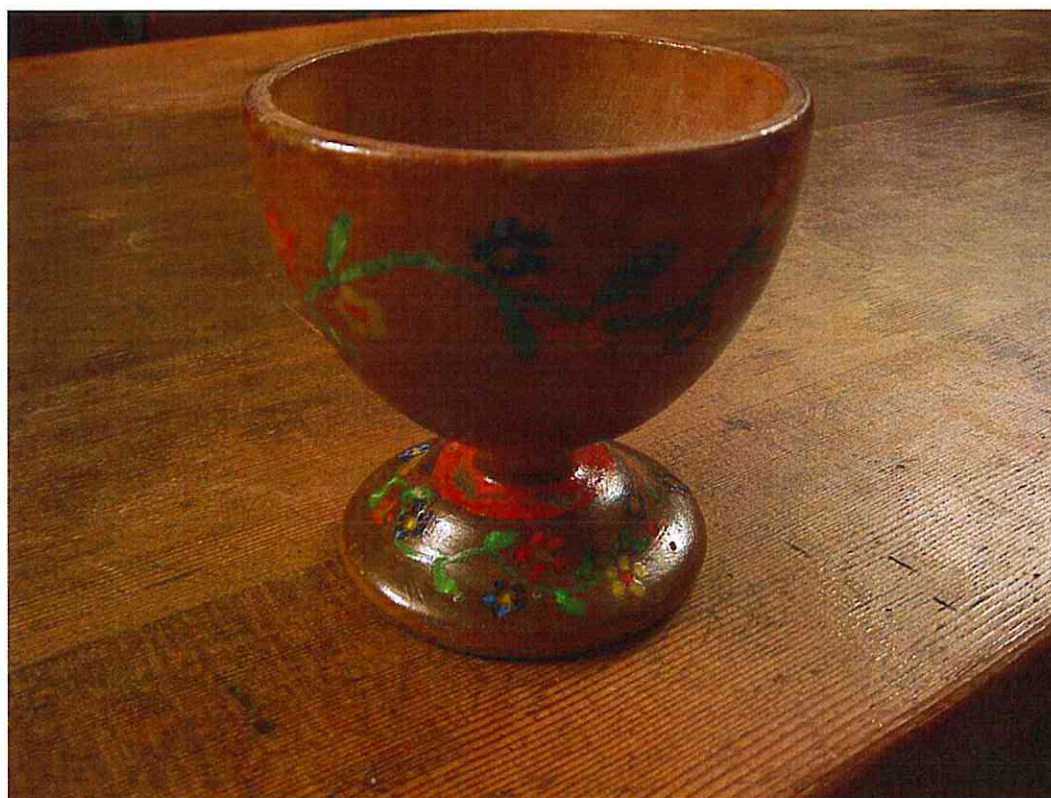
Obr. 27 Domeček OB Hradčany. Foto Jana Viktorínová 2013

Obr. 28 Staročeská pocta při sedění OB Hrnčíře. Foto Jana Viktorínová 2013

Obr. 29 Slánka k podávání staročeské pocty, v užívání nejméně od 40. let 20. století. OB Hradčany. Foto Jana Viktorínová 2013

Obr. 30 Praporečníci baráčeknických obcí na oslavách 140. výročí založení českého baráčeknictva 22.6.2013 v Kolíně. Účastní praporečníci pražských OB. Foto Jana Viktorínová

Obr. 31 Česká beseda, provedená během oslav 140. výročí založení českého baráčeknictva 22. 6. 2013 v Kolíně. Tančí členky OB Vinoň ve spolkových krojích Mařenka. Foto Jana Viktorínová

Obr. 32 Májka v baráčníckém průvodu na Staroměstském náměstí v roce 1930. OB Praha I – V.
Zdroj: OB Praha I - V

Obr. 33 Májka (vlevo) v průvodu a u pomníku padlým během oslav 70 let od založení OB Hrnčíře, 16.10.2004.
Zdroj: OB Hrnčíře

Obr. 34 Stará rychta na Národopisné výstavě československé v roce 1895. Zdroj: Klusáček, K. – Kovář, E. – Niederle, L. – Schläffer, F. – Šubert, F.A. (sest.): Národopisná výstava československá v Praze 1895. Praha, J. Otto 1895.

Obr. 35 Baráčnícká rychta v Hrnčířích. Foto Jana Viktorínová 2013

Obr. 36 Všebaráčnícká rychta na Malé Straně. Sídlo Veleobce sdružených obcí baráčníků v Praze. Foto Jana Viktorínová

Obr. 37 OB Praha I a V ve svérázech na sedění v zasedací místnosti Všebaráčnícké rychty na Malé Straně. Na stole práva, svíčky a baráček. Foto Jana Viktorínová 2013

F. 1. 3. Stanovy českého baráčnictva

Duplikát 4.6.2010
MINISTERSTVO VNITRA ČR
Číslo registrační spisy
název: Hřbitův 3
140 21 Praha 4

VSP/1-1187/90-R
Zašl. (číslo, místo na výhled)
dat. 7. 4. 1992

**R e g u l e /stanovy/
českého Baráčnictva.**

Praha 1992

Úvod:

Regule /stanovy/ platí ve spolku českého Baráčnictva, který je organizován v obcích, župách, sdružených ve Veleobci /ústředí/ českého Baráčnictva se sídlem v Praze 1, Malá Strana, Tržiště 555/23.

Úřední název spolku je : Veleobec sdružených obcí baráčníků, sídlo Tržiště 23, 118 00 Praha 1 - Malá Strana.

Regule obsahují jednotlivé články /články/, podle kterých se členové obcí, žup i Veleobce musí řídit a je zachovávat.

A r t i k u l I.

Jméno, sídlo a jednací řeč.

Spolek sestává

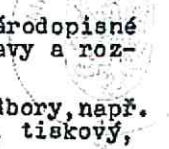
- z baráčnických obcí
- baráčnické obce se soustřeďují do žup
- župy a obce bez žup do Veleobce sdružených obcí baráčníků se sídlem v Praze, Tržiště 23, 118 00 Praha 1, Malá Strana.

Spolek je sdružením vlasteneckým a dobročinným všech baráčnických obcí a žup.
Jednací řeč je česká.

A r t i k u l II.

Účel spolku :

1. Prohlubovat lásku k vlasti, národu a lidem vůbec.
2. Pěstovat vhodné staričeské zvyky a obyčeje, udržovat a rozšiřovat národní kroje a folklor jako takový.
3. zakládat a udržovat zájmové soubory /taneční, pěvecké, divadelní, hudební a pod./
4. Vydávat spolkové časopisy na úrovni Veleobce a žup, i drobné historické nebo spolkové publikace obcí, žup a Veleobce.
5. Podporovat podniky veřejně prospěšné, národní, vlastenecké a dobročinné.
6. Vede členy obcí, žup i Veleobce k úctě člověka k člověku, toleranci, lásce a upřímnosti.
7. podporovat a šířit baráčnické ideje i zájmy, a tím pomáhat k povznesení a rozvoji celého baráčnictva.
8. Zakládat a organizovat jednotlivé obce v župy, župy a obce bez župy ve Veleobci.
9. dbát na dobrou sousedskou pospolitost včetně kázně a pořádku, poctivosti a skromnosti.

-
10. Pořádat zasedání /schůze/, sjezdy, výstavy, národopisné slavnosti, zájezdy, přednášky, staročeské zábavy a rozvíjet další zájmovou činnost.
  11. Zakládat na úrovni župy a Veleobce potřebné odbory, např. organizační, kulturní, hospodářský a finanční, tiskový, a podle spolkové potřeby i další.
  12. Zakupovat a pronajímat pro své účely potřebné objekty.
  13. Získávat živnostenská oprávnění, koncese a licence a provozovat je podle zákonných předpisů.
  14. Podporovat své členy v mimořádných finančních nebo jiných těžkostech.
  15. Odměňovat aktivní župy, župy pak obce, obce své zasloužilé členy d i p l o m y, čestnými u z n á n í m i, stuhami na právo nebo na prapory, knihami nebo jinými vhodnými oceněními za mimořádné zásluhy o baráčnictvo. Přiměřeným a vhodným způsobem mohou být odměněni i nečleni nebo korporace, kteří významným způsobem podporují aktivitu obce, župy i Veleobce. Ve zvlášť významných případech může být jednotlivec nebo korporace odměněna souběžně župou i Veleobcí.

A r t i k u l III.

Jmění a finanční prostředky.

Jsou vytvářeny :

1. a/ v obcích členskými příspěvky podle rozhodnutí valných zasedání obcí, dále organizační daní a její výší, kterou b/ v župě a na Veleobci stanoví valné zasedání župy a Veleobce.
2. dary
3. sbírkami, pořádanými v odůvodněných případech
4. výnosy z provozování živnostenských činností a pod., ze zábav, slavností pořádaných obcemi, župami nebo Veleobcí,
5. výnosy z prodeje tiskovin župy nebo Veleobce, případně i obcí, dále výnosy z prodeje odznaků, vyšívavých dámských halenek a pánských vyšívavých košil /pracovních krojů/,
6. odkazy nebo dědictvím.

A r t i k u l IV.

Členství, jeho vznik a zánik.

Spolek českého baráčnictva je sdružením dobrovolným a nepolitickým.

1. Za členy mohou být přijímáni :

- a/ do "Mladé chasy" děvčata a chlapci od 14 - 18 let věku. V případě, že člen je zvolen činovníkem "Mladé chasy," může členství trvat do 30 let věku.
- b/ za řádné členy obcí - a to bez rozdílu pohlaví, národnostního, náboženského a politického přesvědčení - občané starší 18 let mající trvalé bydliště v České republice.

Členství jednotlivce vzniká podáním řádné přihlášky, jejím projednáním a schválením na konšelském zasedání a složením předepsaného spolkového slibu na rychtářské právo.

2. Obec se utvoří a trvá, má-li minimálně 12 členů.

3. Členstvo se dělí na :

- a/ zakládající
- b/ činné a přispívající
- c/ čestné
- d/ zasloužilé.

ad a/ Zakládající členové jsou ti, kteří obec založili.

ad b/ Činní členové jsou ti, kteří se aktivně podílejí na činnosti obce. Přispívající jsou členové, kteří se činnosti obce v odůvodněných případech již aktivně nepodílejí. Všichni platí řádné členské příspěvky.

ad c/ Čestní členové jsou ti, kteří mají zásluhu o rozkvět obce, a nemusí však být vždy z řad baráčnictva. Jmenuje je na návrh konšelstvo obce a schvaluje valné zasedání obce. Při zasedání mají hlas poradní.

ad d/ Zasloužilí členové jsou na návrh konšelstva voleni valným zasedáním obce. Zasloužilým členem může být volen pouze člen, který má dlouhodobě prokazatelné zásluhy o baráčnictvo. Tímto členem se může stát pouze člen z řad baráčníků. Tito členové mají jinak veškerá členská práva a povinnosti.

4. V případě, že nově přihlášený člen působil již dříve v některé jiné obci, předloží konšelstvu odhlášku z členství v této obci a členství se tím nepřerušuje.

5. Členství zaniká :

- a/ zrušením obce
- b/ vystoupením
- c/ změnou místa bydliště bez odhlášky členství
- d/ vyloučením
- e/ neplacením kontribuce po dobu jednoho roku.

Obec může být zrušena :

- a/ klesne-li počet členů pod 12 členů
- b/ neplatí-li po dobu 2 let schválenou kontribuci příslušné župě na Veleobci
- c/ porušuje-li hrubým způsobem schválené regule nebo přijatá usnesení župních orgánů přesto, že byla k řádnému plnění 3krát župou vyzvána /prokazatelně, nejlépe doporučeným dopisem/
Zrušení obce musí být schváleno valným zasedáním župy a oznámeno konšelstvu Veleobce. Obec se může proti zrušení odvolat do 2 měsíců po doručení usnesení z valného zase-

dání župy. Odvolání řeší valné zasedání Veleobce, které rozhodne s konečnou platností. Není-li odvolání podepřeno průkaznými skutečnostmi, vrací se případ k došetření, doplnění a upřesnění příslušné župě.

6. Obce dané do klidu jsou obce, které ve volebním období nevyvíjejí činnost.
Návrh "dání obce do klidu" navrhuje : a/konšelstvo obce,
b/konšelstvo župy,
a schvaluje valné zasedání župy.
Při "dání obce do klidu" přechází veškerý majetek obce do správy župy, která je spravuje s péčí řádného hospodáře.
Maximální lhůta klidu obce je 5 let. Neprojevili-li dále obec svou životaschopnost, provede se její zrušení.
Zrušení obce podléhá schválení valným zasedáním župy.
Po zrušení obce všechno dosud spravovaný majetek obce přechází do vlastnictví župy.
7. Župu tvoří obce v rámci spádového regionu, které se povinně do župy zapojily. Župa se skládá nejméně ze 3 obcí. Utvoření župy podléhá schválení valného zasedání Veleobce.
Každá obec je po přijetí do župního svazku povinna v rámci těchto regulí dodržovatí usnesení představenstva, konšelstva, zasedání obecních rychtářů a valného zasedání župy.
Obec může být členem pouze jediné župy.
8. Zrušení župy může nastat :
a/ klesne-li počet sdružených obcí pod 3 obce
b/ rozpuštěním, a to na základě usnesení valného zasedání župy, které musí být schváleno valným zasedáním Veleobce.
c/ neplněním regulí a povinností z toho vyplývajících. Další postup je shodný s tím, který je uveden v těchto regulích u obce.

A r t i k u l V.

P r á v a členů.

Členové obce mají právo zúčastňovati se veškeré činnosti obce, zejména :

1. každý člen má právo zúčastňovati se valných zasedání obcí, na nichž rozhoduje hlasováním o přijetí jednotlivých bodů usnesení včetně hospodaření obce. Hlasováním volí i nové členy konšelstva obce i delegáty na valné zasedání župy.
2. Hlasování může být prováděno tajně /lístky/ nebo veřejně /aklamací/. O způsobu provedení rozhoduje nadpoloviční většina hlasů přítomného členstva.
3. Každý člen může být volen do konšelstva obce i dalších činností v rámci působnosti župy nebo Veleobce.
4. Činovníky obce může volit každý člen, který uhradil kontribuci do konce roku, resp. do valného zasedání. Činovníkem může být volen každý člen, pokud splňuje podmínku jednoho roku členství v baráčnictvu. Ve výjimečných případech může být zvolen i před uplynutím jednorozční lhůty, souhlasí-li 2/3 přítomných členů na valném zasedání.

5. Čestní členové mají právo zúčastňovati se :
  - zasedání obce, pokud byl jmenován obcí
  - zasedání župy, pokud byl jmenován župou
  - zasedání Veleobce, pokud byl jmenován Veleobcívždy však s hlasem poradním.
6. Zasloužilí členové mají všechna práva činných členů.
7. Člen může nahlížeti do obecních knih a listin za přítomností slídilů účtů nebo konšelstva.
8. Člen může užívati veškerý majetek obce podle platných ustanovení a řádů.
9. Člen je oprávněn podávati prospěšné návrhy a činiti dotazy, rokovat o nich, hlasovat na valném zasedání o všech záležitostech, které nepřísluší konšelstvu obce.
10. Člen se může odvolat v případě konfliktní situace z usnesení konšelstva obce ve lhůtě 15 dnů od převzetí tohoto usnesení k nejbližšímu valnému zasedání obce. Počítání času se řídí obecně platnými právními předpisy. /Z uvedeného vyplývá, že usnesení konšelstva musí mít písemnou formu, datum dopuštění a odvolání musí být prokazné. /Z usnesení valného zasedání obce se může v téže lhůtě odvolati k župnímu konšelstvu, zasedání obecních rychtářů, a z jejich usnesení se může rovněž ve stejné lhůtě odvolati k valnému zasedání župy. V takovém případě je rozhodnutí valného zasedání župy **k o n e č n é**.
11. Jedná-li se o člena župního konšelstva, může se člen odvolati ve lhůtě 15 dnů k valnému zasedání župy. Nesouhlasí-li s jeho rozhodnutím /zejména v případech návrhu na vyloučení/, může se v téže lhůtě odvolat ke konšelstvu /zasedání župních rychtářů/ Veleobce. Proti rozhodnutí ze zasedání župních rychtářů se opět ve lhůtě 15 dnů lze odvolat k valnému zasedání Veleobce, které je konáno v nejbližší době, a jeho rozhodnutí je **k o n e č n é**.
12. Jedná-li se o člena konšelstva Veleobce, může se člen odvolati rovněž ve lhůtě 15 dnů k zasedání župních rychtářů a rychtářů obcí bez župy. Nesouhlasí-li člen s jejich rozhodnutím, může své odvolání uplatnit opět ve lhůtě 15 dnů k nejbližšímu valnému zasedání Veleobce, jehož rozhodnutí je **k o n e č n é**.
13. Každý člen má právo býti volen jako delegát obce na valné zasedání župy. O tom rozhoduje valné zasedání obce.
14. Valné zasedání župy má právo voliti delegáty na valné zasedání Veleobce.
15. Počet delegátů je určen předem stanoveným klíčem takto :
  - a/ představenstvem župy do žup
  - b/ představenstvem Veleobce do Veleobce.
16. Každý zvolený delegát má hlas rozhodující.
17. Delegáti mají právo :
  - a/ zúčastňovati se valného zasedání župy - Veleobce
  - b/ volit a být volen ke všem úřadům a funkcím v župě - Veleobci.
18. Delegáti mají právo schvalovat navržená závazná usnesení.

19. Delegáti mají právo vyžádati si z vážných příčin ve lhůtě 15 dnů mimořádné zasedání konšelstva, souhlasí-li s tím
- a/ nejméně 10 členů obce
  - b/ u župy nejméně 2/3 členů župního konšelstva
  - c/ u Veleobce nejméně 2/3 členů konšelstva Veleobce.

Delegáti mají právo vyžádati si z vážných příčin ve lhůtě 15 dnů mimořádné valné zasedání, které musí být poté vykonáno do 1 měsíce

- a/ u obce souhlasí-li 1/3 všech členů
- b/ u župy souhlasí-li 2/3 obcí župy
- c/ u Veleobce souhlasí-li 2/3 žup a obcí bez žup.

A r t i k u l VI.

P o v i n n o s t i členů.

1. Plniti slib, vykonaný při svém přijetí.
2. Platiti schválené poplatky a kontribuci
  - členové obcí
  - obce župě
  - župa Veleobci.
3. Plniti usnesení
  - u obce usnesení konšelstva
  - z valného zasedání obce
  - z valného zasedání župy
  - z valného zasedání Veleobce.
4. Dodržovat sousedskou pospolitost a dbát na dobrou pověst baráčnického spolku.
5. Dodržovat a řídit se schválenými regulemi českého Baráčnictva.
6. Řádně vykonávat svěřené funkce pro blaho obce, župy, Veleobce.
7. Při volbách hlasovacími lístky musí každý člen-delegát odevzdati hlasovací lístek osobně /nezastupitelný hlas/.
8. V případech, kdy obec hrubě porušuje regule nebo poškozují župu či Veleobec, může býti vyloučena ze svazku obcí /sdružení obcí/ baráčnictva. O tom rozhoduje valné zasedání župy.
V obdobném případě, kdy porušovatelem regulí je župa, rozhoduje zasedání župních rychtářů Veleobce. Proti rozhodnutí zakotveném v usnesení ze zasedání župních rychtářů je možno se odvolat v 15 denní lhůtě k valnému zasedání Veleobce. Jeho rozhodnutí je k o n e č n é .
9. Právoplatným vyloučením pozbývá
  - a/ obec
  - b/ župa nebo obec bez župyoprávnění k používání spolkových regulí, odznaků, praporů, spolkových krojů, všech razítek a pečeti.

Májetek přejímá do správy
v případě a/ Ž u p a
v případě b/ V e l e o b e c .

A r t i k u l VII.

S p r á v a obcí, žup a Veleobce.

1. Veškeré správní záležitosti v obci, župě a Veleobci řídí valné zasedání těchto orgánů, dále :
- a/ v obci - konšelstvo
  - b/ v župě a Veleobci - představenstvo a konšelstvo zasedání obecních rychtářů, zasedání župních rychtářů a rychtářů obcí bez župy.
- Záležitosti odborné řeší podle povahy věcí příslušné určené odbory.

A r t i k u l VIII.

V a l n á zasedání.

Valná zasedání jsou ř á d n á a m i m o ř á d n á .

Řádné valné zasedání svolává konšelstvo každoročně :

- u obcí nejpozději do konce ledna
- u župy nejpozději do konce února
- u Veleobce v březnu.

Řádné valné zasedání je volební a hodnotící.

- Volební se koná vždy po 2 letech po předchozím volebním zasedání.
- Hodnotící se koná vždy po roce po řádném volebním zasedání. Hodnotící zasedání musí mít shodný program jako zasedání volební, neprovádějí se však volby a neskládá slib. Výjimka může nastat v případech doplňující volby včetně slibu, kdy z vážných důvodů odejde z úřadu některý z činovníků. Za této výjimky se volí a skládá slib pouze ten činovník, kterým je úřad doplňován.

Volební zasedání mají vzájemnou návaznost : nejprve volební zasedání obecní, poté volební zasedání župní a konečně volební zasedání Veleobce. Není přípustno konat je jinak.

Mimořádné valné zasedání může být svoláno

- v obci konšelstvem
- v župě a Veleobci představenstvem

kdykoliv si toho vyžádá řešení naléhavé záležitosti, které není v pravomoci představenstva nebo konšelstva.

V obci může být svoláno i tehdy, vyžaduje-li to nadpoloviční většina členů.

V župě a Veleobci tehdy, vyžaduje-li to nadpoloviční většina konšelstva, zasedání obecních nebo župních rychtářů nebo 1/3 obcí nebo žup v případě Veleobce.

Účast na valném zasedání s právem rozhodujícím přísluší

- a/ v obci všem řádným členům /mimo členy čestné/
- b/ v župě všem řádně zvoleným delegátům obcí
- c/ ve Veleobci všem řádně zvoleným delegátům župy.

Valné zasedání avolává : a/ v obci konšelstvo obce
b/ v župě konšelstvo župy
c/ ve Veleobci konšelstvo Veleobce.

Valné zasedání je způsobilé k jednání a usnášení, je-li přítomna a/ v obci alespoň 1/3 členů včetně zasloužilých
b/ v župě a Veleobci nadpoloviční většina delegátů.

Program valného zasedání s uvedením jednacího pořadu musí být předán :

- a/ v obci všem členům obce před zahájením valného zasedání
- b/ v župě a Veleobci všem obcím a župám, a delegátům obcí a žup nejpozději 1 měsíc před konáním.

Pokud Valné zasedání by mělo projednat záležitost, která není uvedena na předloženém jednací pořadu, je zapotřebí, aby k tomu vyjádřili souhlas 2/3 přítomných členů-delegátů, oprávněných k hlasování.

Přijaté usnesení musí být schváleno nadpoloviční většinou přítomných členů nebo delegátů. Přijaté usnesení je z á v a z - n é pro všechny členy obcí, žup a Veleobce.

O záležitostech mimořádně složitých, jako je např. vyloučení obce nebo župy, odvolání činovníka župy nebo Veleobce, ukládání osobních úkonů nebo odměn, návrh na změnu regulí nebo rozpuštění župy či Veleobce, může být jednáno výhradně tehdy, jsou-li návrhy na tato řešení výslovně uvedena na pořadu jednání valného zasedání. Uvedené náměty stěžejní důležitosti n e m o h ou být dodatečně zařazeny na pořad jednání. /Pro tyto případy neplatí výjimka, jejíž udělení se připouští pro dodatečné řešení naléhavého námětu./

Jedná-li se o rozpuštění župy nebo Veleobce, je nutné zastoupení nejméně 2/3 delegátů, kteří zastupují alespoň 2/3 členstva župy či Veleobce, přičemž musí být odevzdáno minimálně 3/4 platných hlasů.

Veškeré volby se mají vykonávat hlasovacími lístky. Usnese-li se však valné zasedání jednomyslně na provedení voleb aklamací, je tento postup přípustný.

V případě, že při hlasování nebude dosaženo nadpoloviční většiny hlasů pro volbu do orgánů baráčnictva, bude provedena užší volba mezi členy, kteří dosáhli největšího počtu hlasů. Při rovnosti hlasů po užší volbě rozhodne los.

Po vykonaných volbách složí rychtáři a ostatní zvolení činovníci s l i b na rychtářské právo /preambule slibu je zvlášť vydána/ do rukou

- a/ delegáta župy - ve volbách obce
- b/ delegáta Veleobce - ve volbách župy
- c, do rukou předsedy volební komise složí slib nově zvolený rychtář Veleobce, který vezme do slibu ostatní zvolené činovníky.

A r t i k u l IX.

Valnému zasedání přísluší

1. posuzovati zprávy činovníků obce, župy, Veleobce
2. schvalovati na návrh slídilů účtů celoroční účetní uzávěrky hospodaření
3. usnášeti se na výši a/ u obce : členských příspěvků členů obce /kontribuce obce a přihlédnutím na výši příspěvků odváděných župě a jejím prostřednictvím Veleobci
b/ u župy : příspěvku obcí dle stavu členstva
c/ u Veleobce : příspěvků žup dle stavu členstva v župách.
4. schvalovat na návrh redakční rady nebo tiskového odboru výši předplatného :
  - u žup při vydávání župního časopisu
  - u Veleobce při vydávání Zpravodaje Veleobce
5. rozhodovat o všech návrzích : členů u obce
obcí u župy
župy a obcí bez župy u Veleobce
podaných nejpozději 1 měsíc přede dnem konání valného zasedání prostřednictvím konšelstva nebo předsednictva /župy a Veleobce./
6. rozhodovat o stížnostech a podnětech za podmínek uvedených v bodě 5. článku IX.
7. rozhodovat o odvoláních členů, obcí, žup za podmínek uvedených v předchozích ustanoveních
8. měniti, resp. upravovati společné regule, vyžádá-li si toho společenská nutnost
9. rozhodovat o rozpuštění obce, župy, Veleobce ve smyslu předchozích ustanovení
10. volit členy konšelstva /dle velikosti obcí/
  - a/ obce : 1 rychtář, 1 místorychtář, pantatínek, panímaminka, syndik, berní, 2-3 slídilové účtů, vzdělavatel, šafář /šafářka/, švandymistr, kronikář, písař, praporečník, služebníci. Rychtář mladé chasy, 6 členů konšelstva a 2 náhradníci.
V malých obcích není nutno, aby byly všechny činnosti obsazeny, a některé mohou být i kumulovány, nikdy však takové činnosti, které odpovídají, souběžně za hospodaření a správní chod obce.
  - b/ župy : 1 rychtář, 2 místorychtáři, organizační rychtář, redaktor, vedoucí odborů - dále jako u obce,
  - c/ Veleobce : 1 rychtář, 4 místorychtáři, 3 slídilové účtů, redaktor, správce rychty na Tržišti 23 /rychty Veleobce/, vedoucí odborů - jinak jako u obce.
11. usnášet se o odměnách činovníků obcí, žup, Veleobce
12. volit na návrh konšelstva čestné a zasloužilé členy

13. spravovat s péčí řádného hospodáře svěřený majetek obce, župy, Veleobce. Sjednávat majetko-právní smlouvy o koupi, prodeji, nájmu, směně, darování i knihovní zatížení nemovitosti, smlouvy o koupi na úvěr, půjčky, smlouvy služební,
14. schvalovat konání výročních sjezdů v obcích, župách, Veleobci nebo případné pořádání sjezdů při významných příležitostech.

A r t i k u l X.

Zasedání rychtářů obcí, župy.

Zasedání rychtářů obcí v župě svolává představenstvo župy. Zasedání župních rychtářů a rychtářů obcí bez žup svolává představenstvo Veleobce, a to vždy jedenkrát za čtvrtletí, minimálně 3krát za rok místo zasedání konšelstva, a je mezi volebním obdobím oprávněno rozhodovat jako konšelstvo o důležitých otázkách župy i Veleobce, pokud záležitost nepřislouží výhradně valnému zasedání župy nebo Veleobce.

V župě pracují delegáti obcí, obecní rychtáři, ve výjimečných případech místorychtáři obcí nebo pověřený konšel a členové předsednictva župy.

Ve Veleobci jsou delegáti všichni župní rychtáři nebo rychtáři obcí bez župy a dále ti, kteří jsou uvedeni u župy /2. odst. Artikulu X./

Platnost usnášení je podmíněna hlasováním nadpoloviční většiny přítomného členstva. Z každého zasedání musí být přijato usnesení, které doplňuje usnesení valných zasedání žup nebo Veleobce, a je tudíž stejnou měrou závazné.

A r t i k u l XI.

Představenstvo a konšelstvo.

Představenstvo tvoří :

- u obce : rychtář, místorychtář, syndik, berní vzdělavatel, pantatínek, panímaminka, rychtář mladé chasy,
- u župy : rychtář, dva místorychtáři, organizační rychtář, syndik, berní, písař, vzdělavatel, pantatínek, panímaminka, redaktor, ostatní dle potřeby,
- u Veleobce : rychtář, 4 místorychtáři, syndik, berní, vzdělavatel, písař, redaktor, vedoucí odborů pokud je nezastupují pověření místorychtáři, slídilové účtá a ostatní podle potřeby.

Konšelstvo je tvořeno členy představenstva a konšely volenými valným zasedáním.

Představenstvo se schází každý měsíc.

U župy - viz Artikul X. - zasedání obecních rychtářů nahraňuje zasedání konšelstva 3-4krát ročně. Konšelstvo se mimo to svolává minimálně 2krát ročně.

U Veleobce - viz rovněž Artikul X - dále shodně jako u župy.

Představenstvo - je operativním orgánem župy nebo Veleobce a vyřizuje běžně veškeré záležitosti obce, župy nebo Veleobce, které nesnesou odkladu do zasedání rychtářů nebo konšelstva. Ve Veleobci může být disponováno s finančními prostředky nejvýše do částky 20 000.- Kčs, přičemž je povinností, aby o případné manipulaci bylo informováno konšelstvo nebo zasedání rychtářů v župě nebo Veleobci. Představenstvo se volí na dobu 2 let.

Konšelstvo - zasedání rychtářů

1. řídí vnitřní a vnější záležitosti obce, župy, Veleobce, pokud nejsou přímo vyhrazeny valnému zasedání,
2. spravuje jmění obce, župy, Veleobce a předkládá roční uzávěrku hospodaření valnému zasedání, které ji schvaluje,
3. podává výroční zprávy o činnosti valnému zasedání,
4. svolává valné zasedání a určuje jeho pořad stejně tak, jako zasedání rychtářů nebo župy, v obcích též sousedské zasedání,
5. navrhuje odměny činovníkům obcí, župy, Veleobce na základě doporučení odborů,
6. navrhuje delegáty na valná zasedání
7. zúčastňuje se zasedání obcí, žup, Veleobce, a má kontrolní právo ve věcech správních i finančních,
8. rozhoduje o odvolacím řízení v rozsahu ustanovení těchto regulí,
9. volí se na dvouleté období,
10. k platnému usnesení konšelstva nebo zasedání rychtářů je třeba přítomnosti zástupců:
  - u župy : nejméně poloviny obcí
  - u Veleobce : nejméně poloviny žup a obcí bez žup, sdružených v župách a Veleobci,
11. funkce konšelů, které v průběhu roku resp. volebního období byly z různých důvodů opuštěny, obsadí konšelstvo náhradníky nebo doplní mimořádnou volbou,
12. přijímá nové členy, určuje jejich členství a doporučuje valnému zasedání ke schválení;

Sousedské zasedání /v obcích/

1. kontroluje a schvaluje činnost konšelstva v období mezi valnými zasedáními obce,
2. podává iniciativní návrhy k další činnosti konšelstva obce nebo valnému zasedání,
3. utužuje sousedskou pospolitost.

A r t i k u l XII.

Práva a povinnosti činovníků českého baráčnictva.

Práva a povinnosti činovníků českého baráčnictva jsou předmětem Metodického pokynu čis. 2, září 1987 Praha.

Tento Artikel XII. umožňuje župě a Veleobci podle potřeb ustanovit "odpovědného" redaktora baráčnického tisku. Má na staros-

ti vydávání časopisu, za který je po obsahové stránce odpovědný župě a Veleobci. Řídí se platnými zákonnými normami, doplňujícími a upřesňujícími předpisy různé právní síly, pokud se dotýkají tisku.
Tvoří ke vzájemné spolupráci odbornou redakční radu, která baráčeknický tisk připravuje, technicky vybavuje, provádí administraci a expedici. Redakční radu schvaluje valné zasedání župy a Veleobce.

A r t i k u l XIII.

S v ě r á z :

Baráčeknický spolkový кроj ženský :

- Bílá halenka, rozhalenkový límec, rukáv krátký /asi k lokti/ vyšitá v národních barvách /červená, modrá nebo podle barev regionů/ v národním vzoru tj. na límci, manžetách a prsou.
Sukně tmavá, hladká /černá, tmavomodrá/.
Halenka se nosí vždy do sukně.
Střevíce tmavé barvy, punčochy tělové barvy.

Baráčeknický кроj mužský :

- Bílá košile vyšíváná v národních barvách nebo podle barev regionů v národním vzoru - na límci, manžetách a na prsou. Místo kravaty se váže červená stužka v šíři 2-3 cm. Tmavé kalhoty bez šlů, kožený pás s přezkou OB. Na hlavě baráčeknická čapka s perem.

Kroj je možno krajově doplnit vyšívánou vestičkou v barvách shodných s barvami košile.

Při slavnostních příležitostech se nosí národní kroje krajové.

O d z n a k - je mosazný a má v reliefu baráček se slovanickou lípou, s nápisem Č nebo Český baráček.

Náprsní štítky /domicil/ - na bíločervené stužce je modrým tiskem vyznačen nápis obce a pod ním římská číslice označující župu, např. OB Mnichovo Hradiště V. župa .

Spolková pečeti - razítka

jsou kulatá a mají uprostřed baráček, kolem něho pak název obce, župy nebo Veleobce.

Plachá razítka jsou rovněž kulatá, ale bez baráčku s označením obce, župy, případně odboru, a totéž u Veleobce, vždy však musí být doplněna sídlem obce, župy nebo Veleobce.

Spolkové prapory jsou buď vyšíváné nebo s potiskem, ale vždy mají vyjadřovati, že jde o prapor baráčeknický v duchu národním a vlasteneckém s označením obce, župy, Veleobce.

A r t i k u l XIV.

Závěrečné ustanovení.

Správní rok pro všechny organizační stupně baráčnického spolku začíná 1. lednem kalendářního roku a končí 31.12. téhož roku.

Všebaráčnická rychta v Praze 1, Malá Strana, Tržiště 555/23, 118 00, nesmí být zcizena ani zadlužena. Čistý výnos z jakéhokoliv provozu v této budově připadá vždy výhradně na spolkové účely.

K prodeji nemovitého majetku obcí nebo župy musí být vždy poskytnut písemný souhlas vyššího organizačního orgánu. V případě prodeje majetku obce vydává souhlas příslušná župa, v případě prodeje majetku župy, vydává souhlas Veleobec. Souhlas se provádí na valném zasedání příslušného orgánu.

S.p.o.r.y vzniklé z činnosti spolkové mezi členy, obcemi, župami a Veleobcí jsou řešeny výhradně podle těchto platných regulí, v souladu s obecně platnými předpisy, volenými orgány spolku při použití ustanovení Artikulu V., bod 10, 11, 12.

V případě likvidace Veleobce případně její majetek - pokud je uložen ve sbírkách národopisného charakteru - Národopisnému muzeu v Praze. O ostatním majetku rozhodne poslední valné zasedání, které v této věci vydá zvláštní ustanovení. Poslední valné zasedání Veleobce je povinno seznámit s tímto zvláštním ustanovením všechny zbylé členy českého baráčnictva dostupnými sdělovacími prostředky.

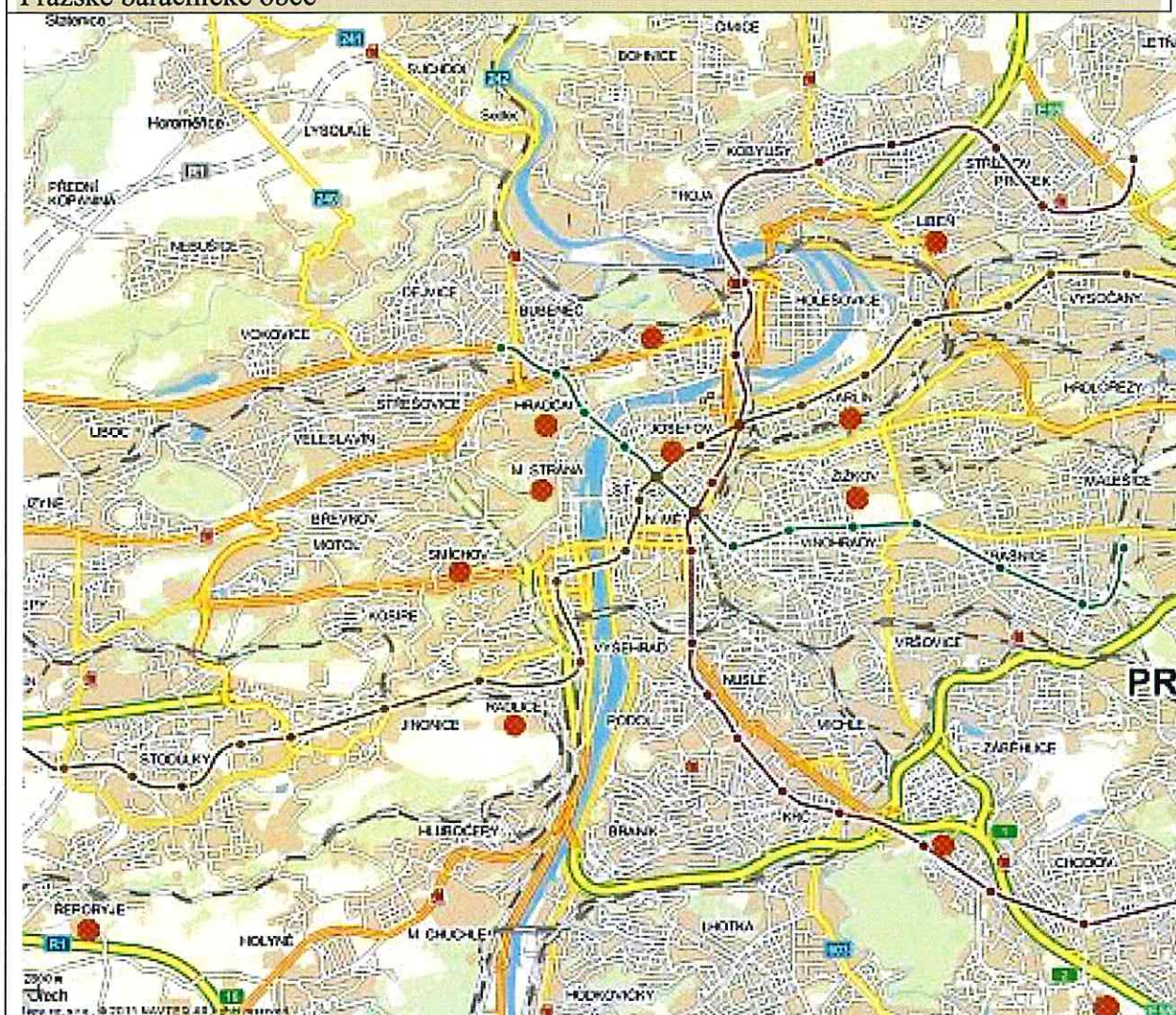
Vydala Veleobec sdružených obcí baráčníků v březnu 1992, Praha.

O b s a h

	strana
<u>Artikul I.</u> Název, sídlo, jednací řeč	2
<u>Artikul II.</u> Účel spolku	2
<u>Artikul III.</u> Jméni a finanční prostředky	3
<u>Artikul IV.</u> Členství, jeho vznik a zánik Přijímání členů Zánik členství Zrušení členství Obce dané do klidu Župa Zrušení župy	3-4
<u>Artikul V.</u> Práva členů Mimořádné zasedání konšelstva Mimořádné valné zasedání	5-7
<u>Artikul VI.</u> Povinnosti členů	7-8
<u>Artikul VII.</u> Správa obcí, žup, Veleobce	8
<u>Artikul VIII.</u> Valné zasedání Řádné valné zasedání Mimořádné valné zasedání Účast na valném zasedání Program valného zasedání	8-9
<u>Artikul IX.</u> Valnému zasedání přísluší	10-11
<u>Artikul X.</u> Zasedání rychtářů, obcí, žup	11
<u>Artikul XI.</u> Představenstvo a konšelstvo Konšelstvo, zasedání rychtářů Sousedské zasedání	11-12
<u>Artikul XII.</u> Práva a povinnosti činovníků českého Baráčnictva	12-13
<u>Artikul XIII.</u> Svěráz Baráčnický spolkový kroj ženský Baráčnický spolkový kroj mužský Odznak Náprsní štítky Spolkové pečete - razítka Spolkové prapory	13
<u>Artikul XIV.</u> Závěrečné ustanovení Správní rok Nemovitý majetek Spory	14

**Příloha č. 2 – mapa, do níž je zakresleno místo či oblast, kde se statek vyskytuje.
Pražské baráčnické obce**

Příloha č. 3 - svobodný, předem daný a poučený souhlas nositelů statku se zápisem a s poskytnutím autorských práv

Udělují jako nositel statku svobodný, předem daný a poučený souhlas se zápisem do Krajského seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury hlavního města Prahy.

Udělují jako nositel statku a jako majitel práv poskytnutých materiálů souhlas se zveřejněním textových, obrazových a audiovizuálních dokumentů, použitých v nominaci k zápisu do Krajského seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury hlavního města Prahy.

Za nositele statku dle identifikace:

OB Horní Měcholupy

Miloslav Rýdl, rychtář obce.....

Miloslav Rýdl 3.10.2013

OB Hradčany

Josef Kocábek, rychtář obce.....

Kocábek Josef 3.X. 2013.

OB Hrnčiče

Jiřina Pospíšilová, rychtářka obce.....

Pospíšilová Jiřina 3.10.2013

OB Karlín

Jana Gabryšová, rychtářka obce.....

Gabryšová Jana 3.9.2013

OB Letná

Jaroslava Štěpánková, rychtářka obce.....

Štěpánková Jar. 3.10.2013

OB Libeň II

Marta Štičková, rychtářka obce.....

Štičková Marta 3.10.2013

OB Malostranských

Pavel Horák, rychtář obce.....

Horák Pavel 3.10.2013

OB Praha I a V (Staré Město - Josefov)

Pavel Klíma, rychtář obce.....

Klíma Pavel 3.X.13

OB Radlice

Eva Kulhavá, rychtářka obce.....

Kulhavá Eva 3.10.2013.

OB Roztyly

Tomáš Sedláček, rychtář obce.....

Sedláček Tomáš 3.10.2013

OB Řeporyje

Jaroslav Svoboda, rychtář obce.....

Svoboda Jaroslav 3.10.2013

OB Smíchov

Oldřich Kouřimský, rychtář obce.....

Kouřimský Oldřich 3.10.2013

OB Uhříněves

Julie Podrázká, rychtářka obce.....

Provoška 3.10.2013

OB Vinoř

Dana Kudlová, rychtářka obce.....

Kudl 3.10.2013

OB Žižkov

Miluška Zemanová, rychtářka obce.....

Zemanová Miluška 3.10.2013

Veleobec sdružených obcí baráčníků

Jaroslav Proček, 1. místorychtář Veleobce a zastupující rychtář Veleobce.....

Proček 3.10.2013

**Zápis z 5. řádného zasedání Výboru pro kulturu, památkovou péči, výstavnictví,
cestovní ruch a zahraniční vztahy ZHMP
konaného dne 4. 12. 2013 ve 13:00 hod**

Přítomni: členové - Mgr. L. Kaucký (předseda), Mgr. A. Kubišta, J. Liška, Daniel Hodek,
Bc. O. Pecha, Mgr. L. Štvánová, Mgr. J. Kalousek
tajemnice - Mgr. Z. Navrátilová

Hosté: Ing. V. Novotný - náměstek primátora HMP, Mgr. F. Cipro - ředitel OZV MHMP,
Mgr. J. Skalický – ředitel OPP MHMP, Ing. D. Sobotka – ředitel Symfonického
orchestru HMP FOK, PhDr. Z. Strnadová – ředitelka Muzea HMP, Ak. Arch. J.
Javůrek – SGL Projekt s.r.o.

+ dle prezenční listiny 16 zástupců odborné veřejnosti

Omluveni: Mgr. P. Bříza, MUDr. Z. Bonhomme Hankeová, M.I.B., Bc. F. Adámek,
Mgr. M. Semelová - členové výboru

1. Zahájení zasedání

- Předseda uvítal členy výboru a přítomné hosty.

2. Schválení programu zasedání

- Předseda výboru seznámil přítomné s programem jednání. K takto navrženému programu neměl nikdo z členů výboru žádnou připomínku.

(Hlasování: 7 pro – 0 proti – 0 se zdržel hlasování). Návrh byl přijat.

3. Volba ověřovatele

- Členové výboru zvolili ověřovatelem zápisu z tohoto zasedání Jiřího Lišku.

(Hlasování: 6 pro – 0 proti – 1 se zdržel hlasování). Návrh byl přijat.

4. Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK a Rok české hudby 2014

- Předseda Kaucký uvedl předložený materiál a přivítal Ing. Daniela Sobotku – ředitele Symfonického orchestru hl. m. Prahy FOK a předal mu slovo. D. Sobotka k Roku české hudby uvedl, že je to program Ministerstva kultury (MK) a hlavním nástrojem programu je informační a propagační podpora hudby. MK pověřilo koordinací a přípravou Roku české hudby 2014 Institut umění – Divadelní ústav. Rok české hudby se poprvé slavil v roce 1954. Inspirací k němu byl Antonín Dvořák – nejhranější český skladatel, a to při 50. výročí jeho úmrtí. Myšlenku podtrhla „čtyřková magie“ i dalších skladatelských osobností (A. Dvořák 8. 9. 1841 – 1. 5. 1904, B. Smetana 2. 3. 1824 – 12. 5. 1884, L. Janáček 3.7. 1854 – 12.8. 1928). Hlavními národními událostmi Roku české hudby bude 1. 1. 2014 Světová premiéra orchestrální verze Písní milostných A. Dvořáka pořádaná Českou filharmonií za účasti Magdaleny Kožené, PFS a Jiřího Bělohávk, 7. 1. 2014 bude oficiální zahájení ve Stavovském divadle, kde hostující Národní divadlo moravskoslezské uvede operu Bohuslava Martinů: Mirandolina. 17. 12. 2014 proběhne v O2 Aréně galakonzert, kterého se zúčastní zástupci všech profesionálních orchestrů, Renée Fleming, Magdalena Kožená, Adam Plachetka a další. Tento galakonzert bude závěrečnou událostí Roku české hudby. V neposlední řadě Ing. Sobotka uvedl několik koncertů SO FOK asociovaných s Rokem české hudby.

- K tomuto bodu byla vedena diskuse na téma využívání Kongresového centra Praha symfonickými orchestry a dále možné účasti SO FOK na významných událostech pořádaných hl. m. Prahou.

Usnesení:

Výbor bere na vědomí informaci Symfonického orchestru hl. m. Prahy FOK o Roku české hudby 2014.

(Hlasování: 7 pro – 0 proti – 0 se zdržel hlasování). Návrh byl přijat.

5. Architektonicko provozní studie využití objektu Staroměstské radnice

- Mgr. Kaucký uvedl předloženou studii a předal slovo nám. prim. Novotnému, který uvedl, že Staroměstská radnice je architektonickým reprezentantem hl. m. Prahy, ovšem pouze z venkovního pohledu, nikoli jejími různorodými prostory a vnitřním uspořádáním. Prostory jako celek působí neuspořádaně a nelogicky. Vzhledem k tomu, že toto téma bylo již mnohokrát diskutováno, naposledy na 1. Zasedání výboru dne 18. 7. 2013, na základě této diskuse a uložených úkolů bylo zadáno společnosti SGL Projekt s.r.o. zpracovat architektonicko provozní studii využití Staroměstské radnice s tím, že Ing. Novotný navrhuje tuto studii projednat a na dalším tj. lednovém zasedání formulovat závěry. Předseda Kaucký představil zástupce SGL Projekt s.r.o. Ak. Arch. Jiřího Javůrka a předal mu slovo. Pan Javůrek prezentoval návrh, který se rozhodli rozdělit do tří hlavních okruhů: 1. Samostatná info zóna, kdy je prostor členěn na funkční prostorové celky - Pražská informační služba s otevřeným galerijním prostorem a kavárnou, zábavně vzdělávací historickou zónu, provoz svateb. Každý z funkčních celků by měl mít svůj vlastní vstup na území parteru. V budově architekti navrhují vznik chodby spojující Staroměstské náměstí s ulicí Mikulášskou v duchu původní historické situace. 2. Zábavně naučná historická zóna. Prostory této zóny se rozdělují podle hodnoty stavebních interiérů. Hodnotné historické interiéry navrhují architekti doplnit o chybějící vybavení dle dochovaných fotografií a přidat expozici originálních děl. Do historických sálů by se mělo vstupovat a vycházet z téhož podlaží a prohlídková trasa by měla být vedena expozičními interiéry, aby nevybočovala do vedlejších prostor. Brožíkův a Jiříkův sál jsou na okraji předpokládaného prohlídkového okruhu a je tedy možné je v případě potřeby z prohlídky vyčlenit. 3. Zapojení okrajových, špatně vyhledatelných prostorů do hlavního provozu. Díky novodobému železobetonovému krovu navrhují architekti otevřít průhled mezi foyer dočasných výstav a expozic předcházejí vstup do věže, návštěvníci prohlídkových okruhů budou proskleným oknem v podlaze informováni o navazujícím programu. Z bývalých sálů Galerie hl. m. Prahy by měla vzniknout kavárna.
- Do diskuse se přihlásili: J. Kalousek, V. Novotný, D. Hodek, L. Kaucký, O. Pecha, J. Skalický, J. Javůrek a V. Šenarová. Mgr. Kalousek vyjádřil dík za vznik studie a vznesl několik dotazů, a to zda byla tato studie konzultována s příslušnými orgány, jak by se realizace financovala, jaká by měla být plocha zamýšlené kavárny a jestli je řešena i bezbariérovost v budově. Ak. Arch. Javůrek odpověděl na část dotazů a uvedl, že studie byla konzultována s odborem památkové péče MHMP a jako národní kulturní památka s Národním památkovým ústavem. Plocha kavárny by měla být cca 120 – 150 m² plus přilehlá terasa. Bezbariérovost je s ohledem na historickou hodnotu objektu problém, musí se projednat možnosti. Mgr. Skalický pana Javůrka doplnil a uvedl, že bezbariérovost na Staroměstské radnici částečně řešena je, ale vzhledem k tomu, že se jedná o národní kulturní památku nelze zajistit bezbariérovost v celé budově. Ing. Novotný dále uvedl, že se v současné době jedná pouze o námět o studii a zatím není znám rozpočet a tudíž na to není ani krytí. V případě, že by se studie realizovala znamenalo by to pro rozpočet zátěž v řádech desítek mil. korun. V případě, že by byly realizovány stavební úpravy a instalována nová vzduchotechnika apod. jednalo by se o 100 a více milionů. D. Hodek v diskusi vyjádřil sympatie k předložené studii, domnívá se, že se jedná o správný krok,

protože v současné době je informační systém na Staroměstské radnici nedostatečný. J. Liška by byl rád, kdyby se na projektu dále pracovalo, považuje to za dobrou a důležitou investici. Poslední změny na Staroměstské radnici byly provedeny v 50. letech. J. Kalousek vznesl dotaz na souvislosti této předložené studie a studie na dostavbu Staroměstské radnice, které se objevují. Mgr. Kaucký odpověděl, že tyto dvě studie spolu nesouvisí. Bc. Pecha také vyjádřil sympatie k předložené studii a dále uvedl, že by bylo vhodné zaměřit se i na prostory, které jsou v současnosti nevyužité tj. domy tzv. radničního bloku, konkrétně dům U Minuty a co nejdříve ho začlenit do studie, aby z něj mohlo město profitovat. Další přihlášenou do diskuse byla V. Šenarová z občanského sdružení Za naši budoucnost, která uvedla, že se o.s. dlouhodobě zabývá ochranným pásmem Pražské památkové rezervace a vznesla dotazy kdo zadával a posuzoval studii, kolik toto zadání stálo peněz. Dále se dotázala na dostavbu Staroměstské radnice a eventuální čerpání peněz z Evropské unie na tuto dostavbu. L. Kaucký k evropským fondům řekl, že sice operační programy tohoto typu existují, ale bohužel se neváží na Prahu jako na nejbohatší region ČR a šance na získání podpory z EU je tedy nulová. V. Novotný odpověděl na další z dotazů Ing. Šenarové a uvedl, že vypracovat studii zadal on, protože se domnívá, že je to potřeba a stála kolem desítky tisíc. Rozhodovací a posuzovací proces právě začal, a to na půdě toho výboru. Mgr. Kaucký projednávání tohoto bodu přerušil do příštího tj. lednového zasedání. Bc. Pecha a Mgr. Kalousek na závěr toho bodu uvedli, že byli rozhodnutí tuto studii odsouhlasit již na tomto zasedání.

6. Návrhy nemateriálních statků tradiční lidové kultury k zápisu do Krajského seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury hlavního města Prahy

- Předseda Kaucký předal slovo Z. Strnadové – ředitelce Muzea hl. m. Prahy, která uvedla, že Muzeum HMP bylo hlavním městem Prahou pověřeno výkonem funkce Regionálního odborného pracoviště pověřeného péčí o tradiční lidovou kulturu v hl. m. Praze. S ohledem na Úmluvu o zachování nemateriálního kulturního dědictví, byl v roce 2008 zřízen Seznam nemateriálních statků tradiční a lidové kultury ČR, do kterého byly později zapsány 4 položky. Podstatou je podpora uchování dosud existujících projevů tradiční lidové kultury, k tomuto zachování je nutné nejen vést a doplňovat Seznam nemateriálních statků tradiční a lidové kultury ČR, ale zavést podobné seznamy regionálně nejvýznamnějších nemateriálních statků tradiční lidové kultury i v krajích, tedy i v hl. m. Praze. Muzeum HMP, jako Regionální odborné pracoviště pověřené péčí o tradiční lidovou kulturu v hl. m. Praze předkládá první dva návrhy k zápisu do Krajského seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury hlavního města Prahy, a to za 1. SPOLEK VLTAVAN V PRAZE a za 2. OBEC BARÁČNICKOU NA ÚZEMÍ HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY.

Usnesení:

Výbor souhlasí s návrhem zápisu SPOLEKU VLTAVAN V PRAZE a OBCE BARÁČNICKÉ NA ÚZEMÍ HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY do Krajského seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury hlavního města Prahy.

(Hlasování: 7 pro – 0 proti – 0 se zdržel hlasování). Návrh byl přijat.

7. Různé

7.1. – Partnerství v oblasti kultury 2013 – přehled projednaných žádostí

- Členům výboru byl na základě diskuse z minulého zasedání předložen pro informaci přehled projednávaných partnerství v oblasti kultury v roce 2013.

Usnesení:

Výbor bere na vědomí předložený přehled projednávaných partnerství.

(Hlasování: 7 pro – 0 proti – 0 se zdržel hlasování). Návrh byl přijat.

Ve 14:50 opustila zasedací místnost Mgr. Ludmila Štvánová

7.2. – Informace PIS - „Tvorba kompletního vizuálu HMP“ - prezentace

- Mgr. Kaucký předal slovo ředitelce PIS N. Dolanské, která představila zástupce grafického studia ... Libora Jelínka, které vyhrálo kreativní výběrové řízení na tvorbu kompletního vizuálu HMP v zahraničí. Tento představitel prezentoval členům výboru a přítomným hostům jak kampaň vznikala, jaká je její hlavní myšlenka a čím se snaží zaujmout. K předložené informaci byla vedena krátká diskuse. O. Pecha opětovně požádal ředitelku PIS o předložení rozpracovaných návrhů marketingové strategie PIS na rok 2014.

Závěr:

Výbor bere na vědomí předloženou informaci.

7.3. – Informace k podaným žádostem o poskytnutí grantů hl. m. Prahy vlastníkům památkově významných objektů na rok 2014

- Mgr. Kaucký stručně shrnul předkládaný informační materiál k podaným žádostem o grant hl. m. Prahy na obnovu památkově významných objektů na území hl. m. Prahy na rok 2014.

Závěr:

Výbor bere na vědomí informaci k podaným žádostem o poskytnutí grantů hl. m. Prahy vlastníkům památkově významných objektů na rok 2014

- Na závěr zasedání požádala V. Šenarová přítomné členy výbory, aby o.s. Za naši budoucnost mohlo vystoupit na příštím zasedání jakožto předkladatel řešení ochranného pásma Pražské památkové rezervace a hovořit o záchraně oblasti Povltaví konkrétně od Troji k Balabence, kde má vést dálnice a v neposlední řadě o funkcionalistické čtvrti a všech stavbách z konce 19. století. Chtěla by předvést odsouhlasenou 9. celoměstsky významnou změnu územního plánu odborně zpracovanou třemi architekty.

Předseda výboru ukončil zasedání v 15:10 hod.

Příští řádné zasedání se bude konat dne 15. 1. 2013 v 15:00 hod. v zasedací místnosti č. 349.

Zapsala: Alena Pavelková

Ověřil: Jiří Liška

Schválil: Mgr. Lukáš Kaucký